

Informácia o plnení
Národnej koncepcie informatizácie verejnej správy Slovenskej republiky
za obdobie od 1.1. do 31.12.2019

1. Úvod

Národná koncepcia informatizácie verejnej správy Slovenskej republiky (ďalej len „koncepcia“ alebo „NKIVS“) ako strategický dokument schválený vládou Slovenskej republiky uznesením č. 437 z 28.9.2016 ustanovuje ciele, princípy a prístup k procesu budovania eGovernmentu na Slovensku.

V zmysle kompetenčného zákona ústredný orgán štátnej správy pre oblasť informatizácie zabezpečuje centrálné riadenie informatizácie spoločnosti, tvorbu politiky jednotného digitálneho trhu, rozhodovanie o využívaní verejných prostriedkov vo verejnej správe pre informačné technológie, centrálnu architektúru integrovaného informačného systému verejnej správy (ďalej len „ISVS“) a koordináciu plnenia úloh v oblasti informatizácie spoločnosti.

V období 1.6.2016 do 30.6.2020 tieto kompetencie zabezpečoval Úrad podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu (ďalej len „úrad“ alebo „ÚPVII“). Od 1.7.2020 kompetencie prešli na Ministerstvo pre investície, regionálny rozvoj a informatizáciu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“). Keďže ide o informáciu o plnení za rok 2019, v materiáli sa častejšie používa úrad, i keď v súčasnosti ide o kompetencie nového ministerstva.

Táto informácia o plnení NKIVS za obdobie od 1.1. do 31.12.2019 sa predkladá v zmysle úlohy B.4. uznesenia vlády SR č. 437 z 28.9.2016 ako štvrtá v poradí.¹ Informácia hodnotí plnenie NKIVS v slede podľa jednotlivých kapitol NKIVS, a to:

- dosahovanie cieľov NKIVS,
- medzinárodné hodnotenia
- prístup k procesu informatizácie na legislatívnej úrovni,
- prístup k procesu informatizácie na úrovni koordinácie a dohľadu nad budovaním eGovernmentu,
- strategická architektúra,
- plán realizácie.

2. Dosahovania cieľov NKIVS

NKIVS **ustanovila šesť cieľov** informatizácie verejnej správy, a to:

- posun k službám zameraným na zvyšovanie kvality života,
- posun k službám zameraným na nárast konkurencieschopnosti,
- priblíženie verejnej správy k maximálnemu využívaniu údajov,
- umožnenie modernizácie a racionalizácie verejnej správy informačnými technológiami (ďalej len „IT“), neustále zlepšovanie služieb pri využívaní moderných technológií,
- optimalizácia využitia informačných technológií vo verejnej správe vďaka platforme zdieľaných služieb,
- bezpečnosť kybernetického priestoru.

Pre uvedené ciele NKIVS zadefinovala 65 ukazovateľov, ku ktorým bolo v roku 2018 pridaných 9 ukazovateľov, súvisiacich s revíziou výdavkov na informatizáciu.

Ukazovatele podľa kapitoly sa rozdeľujú nasledovne:

¹ <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/22293/1>, <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/22762/1>
<https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/23683/1>

- a) 5 ukazovateľov sa vyhodnocuje vo výročnej správe o vykonávaní Operačného programu Integrovaná infraštruktúra (ďalej len „OPII“). Ide o ukazovatele, ktoré majú byť naplnené realizáciou projektov Prioritnej osi č. 7 „Informačná spoločnosť“ OPII. Metodiku odpočtu schvaľuje Riadiaci orgán OPII.² Reálne napĺňanie projektových a výstupových merateľných ukazovateľov na úrovni programu bude jednoznačné až na konci roka 2023. Ukazovatele OPII sú každoročne odpočítované k 30.6. za predchádzajúci rok a predkladané Európskej komisii. Výročné správy o vykonávaní OPII sú zverejňované po 30.6. príslušného roka na portáli Riadiaceho orgánu OPII,³
- b) 6 ukazovateľov získaných z meraní EUROSTATu (č. 2, 7, 8, 11, 23 a 24),
- c) 2 ukazovatele získané prieskumom (č. 1 a 15),
- d) 32 ukazovateľov, ktoré zadefinovala NKIVS, z ktorých 9 bolo vypustených a 9 ukazovateľov súvisiacich s revíziou výdavkov na informatizáciu bolo pridaných na základe požiadavky Implementačnej jednotky Úradu vlády SR v roku 2018 (č. 6, 17, 18, 28, 30, 32, 39, 43 až 45, 47 až 49, 52, 53, 55 až 59, 61, 62, 64, 66 až 74).

Odpočty ukazovateľov, uvedené v písmene d), vykonávajú ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy na základe povinnosti evidovať spravované entity v centrálnom metainformačnom systéme verejnej správy a podľa Metodického usmernenia úrad na odpočet plnenia NKIVS povinnými osobami.⁴

Cieľové hodnoty ukazovateľov NKIVS majú byť dosiahnuté 31.12.2020. Predpoklad dosiahnutia cieľových hodnôt 40-tich ukazovateľov NKIVS, uvedených v písmenách b) až d), je nasledovný:

bude splnený	19
bude čiastočne splnený	3
nebude splnený	18
spolu	40

2.1 Napĺňanie cieľa NKIVS Posun k službám zameraným na zvyšovanie kvality života

Prvý cieľ obsahuje v tabuľke nižšie tri podciele, dosiahnuté hodnoty ukazovateľov za rok 2019 a komentáre k ukazovateľom.

P. č.	NKI VS	Názov ukazovateľa	Vých.	K 31. 12.19	Cieľ	Komentár
Cieľ 1 NKIVS: Posun k službám zameraným na zvyšovanie kvality života						
Podcieľ NKIVS: Zvýšime kvalitu, štandard a dostupnosť elektronických služieb pre občanov						
Tabuľka 1: Ukazovatele pre elektronické služby pre občanov						
1	TAB1	Celková spokojnosť občanov so službami eGovernmentu	59,9 %	56,0 %	73,0 %	Názov prieskumu: Meranie indikátorov rozvoja a spokojnosti s vybranými elektronickými službami verejnej správy rok 2019. Pre východiskový bod z roku 2014 bola použitá iná metodológia merania.
2	TAB1	Celkové používanie služieb eGovernmentu občanmi	42,2 %	69,6 %	74,0 %	Výročná správa OPII Zdroj: Eurostat, SO OPII.
6	TAB1	Podiel dát o občanovi, s	0	X	90,0 %	Služba Moje dáta zatiaľ nie je v prevádzke. Pilotná verzia bude testovaná v roku 2020. Nasadenie do

² <https://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko-a-uv-sr/> Zoznam merateľných ukazovateľov PO7 OPII, MP CKO č. 17 k číselníku merateľných ukazovateľov.

³ <https://www.opii.gov.sk/monitorovanie-a-hodnotenie/hodnotiace-spravy>

⁴ <https://metais.vicempremier.gov.sk/help?pageId=24510567>

		ktorými môže občan manipulovať cez službu moje dáta				prevádzky sa predpokladá v roku 2021. Postupne budú pripájané relevantné ISVS.
Cieľ 1 NKIVS: Posun k službám zameraným na zvyšovanie kvality života						
Podcieľ NKIVS: Zlepšime pokrytie širokopásmovým internetom						
Tabuľka 2: Ukazovatele pre širokopásmový internet						
7	TAB2	Percento populácie využívajúce mobilný širokopásmový prístup na internet	6,4%	49,3 %	48,0 %	výročná správa OPII. Zdroj údajov: Eurostat, SO OPII
8	TAB2	Percento populácie využívajúce širokopásmový internet pravidelne	74,0 %	92,6 %	90,0 %	výročná správa OPII Zdroj údajov: Eurostat, SO OPII
Cieľ 1 NKIVS: Posun k službám zameraným na zvyšovanie kvality života						
Podcieľ NKIVS: Zlepšime digitálne zručnosti a inklúziu znevýhodnených jednotlivcov do digitálneho trhu						
Tabuľka 3: Ukazovatele pre zlepšenie digitálnych zručností a inklúzie znevýhodnených jednotlivcov						
11	TAB3	Percento znevýhodnených jednotlivcov používajúcich internet	52,8 %	82,0 %	70,0 %	výročná správa OPII Zdroj údajov: Eurostat, SO OPII

Celkovo možno dosiahnutý posun hodnotiť pozitívne, nárast je vidieť hlavne v oblasti celkového používania služieb eGovernmentu občanmi. Predpokladá sa dosiahnutie stanovených ukazovateľov. V oneskorení je ukazovateľ týkajúci sa služby Moje dáta, ktorá bude v roku 2020 v štádiu pilotného testovania a nasadenie do prevádzky sa predpokladá v roku 2021. Následne budú pripájané relevantné ISVS. Predmetný cieľ je stále aktuálny.

2.2 Napĺňanie cieľa NKIVS Posun k službám zameraným na nárast konkurencieschopnosti

Druhý cieľ obsahuje dva podciele. V roku 2019 boli dosiahnuté nasledujúce hodnoty ukazovateľov:

P. č.	NKIVS	Názov ukazovateľa	Vých.	K 31. 12.19	Cieľ	Komentár
Cieľ 2 NKIVS: Posun k službám zameraným na nárast konkurencieschopnosti						
Podcieľ NKIVS: Zvýšime kvalitu, štandard a dostupnosť elektronických služieb pre podnikateľov						
Tabuľka 4: Ukazovatele pre elektronické služby pre podnikateľov						
15	TAB4	Celková spokojnosť podnikateľov so službami eGovernmentu	64,2	68,0	74,0	výročná správa OPII: Zdroj: SO OPII. Názov prieskumu: Meranie indikátorov rozvoja a spokojnosti s vybranými e-službami verejnej správy rok 2019. Cieľový segment: Biznis sektor. Pre východiskový bod z roku 2014 bola použitá iná metodológia merania.
17	TAB4	Administratívna záťaž	100,0 %	x	35,0 %	V roku 2019 a 2020 prebehli prípravné práce na verejné obstarávanie pre systém RIA 2020 (RIA - Regulatory Impact Assessment) 1. časť. Verejné obstarávanie nebolo vyhlásené. Začiatok implementácie projektu je naplánovaný na jún 2021. 2. časť RIA je prehodnocovaná a je zaradená medzi projekty, ktoré nebudú realizované v programovom období OP II. Realizácia 3. a 4. časti RIA nie je v pláne vôbec.
18	TAB4	Regulačná záťaž	100,0 %	x	50,0 %	
Cieľ 2 NKIVS: Posun k službám zameraným na nárast konkurencieschopnosti						

Podcieľ NKIVS: Zvýšime inovačnú kapacitu najmä malých a stredných podnikateľov v digitálnej ekonomike						
Tabuľka 5: Ukazovatele pre zvýšenie inovačnej kapacity						
23	TAB5	Percento MSP predávajúce tovar a služby online	11,6%	11,4 %	40,0 %	výročná správa OPII Zdroj: Eurostat, SO OPII
24	TAB5	Percento občanov objednávajúcich tovar a služby online	44,7%	69,2 %	70,0 %	výročná správa OPII Zdroj: Eurostat, SO OPII

K druhému cieľu bolo ustanovených päť ukazovateľov, z ktorých dva predpokladajú dosiahnutie cieľových hodnôt, ďalšie tri sa týkajú realizácie projektov OPII, najmä projektu RIA v kompetencii Ministerstva hospodárstva SR, ktoré majú byť dokončené po roku 2020. Predmetný cieľ je stále aktuálny.

K zlepšeniu predmetného cieľa NKIVS služieb prispelo vydanie metodík v sledovanom období z dielne oddelenia behaviorálnych inovácií úradu.⁵

2.3 Napĺňanie cieľa NKIVS Priblíženie verejnej správy k maximálnemu využívaniu údajov

Tretí cieľ obsahuje jeden podcieľ. V roku 2019 boli dosiahnuté nasledujúce hodnoty ukazovateľov:

P. č.	NKI VS	Názov ukazovateľa	Vých.	K 31. 12.19	Cieľ	Komentár
Cieľ 3 NKIVS: Priblíženie verejnej správy k maximálnemu využívaniu údajov						
Podcieľ NKIVS: Zlepšíme dostupnosť údajov VS vo forma otvorených údajov						
Tabuľka 6: Ukazovatele pre dostupnosť otvorených údajov						
28	TAB6	Počet aplikácií, ktoré kreatívne využívajú otvorené dáta a otvorené API		4	200	Na data.gov.sk sú aktuálne zaregistrované 4 aplikácie.
30	TAB6	Podiel dát publikovaných ako otvorené dáta	0	86,0 %	98,0 %	Ukazovateľ vyjadruje pomer objektov evidencie - datasetov s otvorenými údajmi, ktoré sú v ISVS prístupné vo forme otvorených údajov na portáli otvorených dát - data.gov.sk, voči celkovému počtu objektov evidencie.
32	TAB6	Podiel informačných systémov verejnej správy, ktoré poskytujú otvorené API	0	27,4 %	99,9 %	Celkový počet prevádzkovaných agendových ISVS relevantných pre vyhodnotenie merateľného ukazovateľa zaevidovaných v MetaIS je 1045. Z toho je celkový počet 286 ISVS, ktoré poskytujú aplikačné služby na externú integráciu.

Dosiahnutý posun celkovo nie je veľmi pozitívny pri dvoch ukazovateľoch, ktoré neboli zvolené veľmi vhodne a nemajú ani príliš veľkú vypovedaciu hodnotu.

⁵ Metodické usmernenie pre tvorbu používateľsky kvalitných elektronických služieb verejnej správy č. 004307/2019/oBI. <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/oddelenie-behavioralnych-inovaci/index.html>
Jednotný dizajn manuál elektronických služieb. <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/informatizacia/governance-a-standardy/standardy-isvs/jednotny-dizajn-manual-elektornickych-sluzieb-verejnej-spravy/index.html>

K ukazovateľu 28 treba konštatovať, že nie je možné očakávať pozitívny výsledok, keďže nie je a ani nebude možné určiť počet aplikácií, ktoré využívajú otvorené dáta. Keďže na stiahnutie otvorených aplikácií sa principiálne nevyžaduje registrácia používateľa. Podmienenie získania dát registráciou na portál by bolo diskrimináciou.

Pre určenie podielu dát publikovaných ako otvorené bol použitý počet, ktorý orgány riadenia uviedli ako otvorených údajov v rámci B.18 uznesenia vlády SR 346/2017 a ako zoznam možných datasetov s plánom zverejňovania na portáli otvorených dát v zmysle úlohy B.5 uznesenia vlády SR 104/2017.

Pozitívne treba hodnotiť aktivity dátovej kancelárie počas roka 2019, ktorá okrem mnohých zasadnutí pracovných skupín zrealizovala na jar a na jeseň individuálne stretnutia s dátovými kurátormi všetkých rezortov a ostatných ústredných orgánov štátnej správy s cieľom podporiť nárast počtu zverejňovaných datasetov. Aktuálne je na data.gov.sk zverejnených 2161 datasetov z 83 organizácií.

V rámci OPII k tejto oblasti prispievajú výstupy projektu Centrálna API Manažment Platforma na publikovanie služieb štátu cez Open API, API Gateway (su_214, projekt_514), ktorý bude súčasťou Modulu procesnej integrácie a integrácie údajov (bývalý modul úradnej komunikácie) podľa § 10 ods. 11 zákona písm. a) a d) č. 305/2013 Z.z. o eGovernmente na

- jednotné pripojenie a interakciu prístupových miest,
- jednotný prístup informačných systémov k informačným systémom orgánom verejnej moci na účely výkonu verejnej moci elektronicky.

2.4 Napĺňanie cieľa NKIVS Umožnenie modernizácie a racionalizácie verejnej správy IKT prostriedkami (Neustále zlepšovanie služieb pri využívaní moderných technológií)

Štvrtý cieľ obsahuje dva podciele. V roku 2019 boli dosiahnuté nasledujúce hodnoty:

P. č.	NKI VS	Názov ukazovateľa	Vých.	K 31. 12.19	Cieľ	Komentár
Cieľ 4 NKIVS: Umožnenie modernizácie a racionalizácie verejnej správy IKT prostriedkami (Neustále zlepšovanie služieb pri využívaní moderných technológií)						
Podcieľ NKIVS: Zlepšíme výkonnosť VS vďaka nasadeniu moderných informačných technológií						
Tabuľka 7: Ukazovatele pre optimalizáciu procesov						
39	TAB7	Počet inštitúcií ktoré systematicky a metodicky zlepšujú elektronické služby verejnej správy (za použitia metód behaviorálnej vedy a princípov UX).		28	150	V roku 2019 deklarovalo 28 inštitúcií prijatie opatrení na zlepšenie služieb za pomoci metód behaviorálnej vedy a princípov UX. Z tohto počtu 7 inštitúcií VS implementovalo opatrenia vedúce k marginálnemu zlepšeniu elektronických služieb a 21 inštitúcií deklarovalo v projektoch rozvoja, že budú výstupom projektov zlepšené služby.

Úrad zriadil oddelenie behaviorálnych inovácií na zabezpečenie úloh a princípov, ktoré vzišli zo strategických priorít NKIVS v roku 2018. Od februára 2019 je funkčné a pracuje na systémových a štrukturálnych zmenách tak, aby vytvorili systém kontinuálneho zlepšovania elektronických služieb štátu, aby boli atraktívnejšie, príjemne sa používali, boli jednoduché a motivovali používateľov k dobrým rozhodnutiam.

Oddelenie v sledovanom období

- prevzalo gestorstvo nad Jednotným dizajn manuálom elektronických služieb, zadefinovalo plán rozvoja,
- v spolupráci so zahraničnými expertmi svetovej špičky v tomto odbore zo Spojeného kráľovstva pripravilo a realizovalo školenia pre zamestnancov verejnej správy,

- školovalo zamestnancov ministerstiev v téme „Ako aplikovať CX princípy vo verejnej správe“ tak, aby bol zákazník/občan v centre pozornosti štátu,
- do vyhlášky ÚPVII č. 85/2020 Z. z. o riadení projektov zapracovalo princípy UX do všetkých vzorových dokumentov,
- vydalo základné metodiky,⁵
- zrealizovali hodnotenie životných situácií a elektronických služieb z pohľadu občana a podnikateľa (z používateľského pohľadu) a pohľadu behaviorálnych inovácií,
- v spolupráci s Finančnou správou urobili prvý experiment v oblasti výberu nedoplatkov,
- zorganizovali prvú konferenciu v oblasti Behaviorálnych inovácií na Slovensku BIS 2019,
- aktuálne informácie publikuje na <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/oddelenie-behavioralnych-inovacii/index.html>,

Európska komisia (ďalej len „EK“) v správe DESI ocenila vytvorenie oddelenia behaviorálnych inovácií, nakoľko upozorňuje na zásadnú potrebu budovania atraktívnych služieb štátu zameraných na užívateľa.

Cieľ 4 NKIVS: Umožnenie modernizácie a racionalizácie verejnej správy IKT prostriedkami (Neustále zlepšovanie služieb pri využívaní moderných technológií)						
Podcieľ NKIVS: Zlepšíme využívanie údajov a znalostí v rozhodovacích procesoch vo VS						
Tabuľka 8: Ukazovatele pre lepšie využívanie dát						
43	TAB8	Podiel inštitúcií verejnej správy, ktoré využívajú referenčné údaje		91,7 %	100,0 %	Z 24 ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy 22 z nich konzumovalo aspoň jeden z vyhlásených referenčných údajov. Nekonzumuje len Protimonopolný úrad SR a Správa štátnych hmotných rezerv.
44	TAB8	Počet inštitúcií verejnej správy, ktoré poskytujú referenčné údaje		31	120	K 31.12.2019 poskytovalo 31 inštitúcií verejnej správy referenčné údaje do Modulu procesnej integrácie a integrácie údajov. V roli poskytovateľa referenčných údajov z referenčných registrov to boli 4 inštitúcie, a to MV SR, ŠÚ SR, MF SR, MPSVR SR a v roli poskytovateľa referenčných údajov zo zdrojových registrov to bolo 27 inštitúcií verejnej správy, a to: MS SR, MDV SR, 7 VÚC, MK SR, MŠVVŠ SR, MZ SR, NBS, 8 krajských súdov, ÚPVII, Komora veterinárnych lekárov SR, Slovenská advokátska komora, Slovenská komora architektov, Štátny ústav pre kontrolu liečiv.
45	TAB8	Podiel referenčných údajov (pre zabezpečenie princípu jedenkrát a dost')		0%	100,0 %	K 30.6.2019 bol pracovnou skupinou K9.4 schválený „Plán vyhlasovania referenčných údajov“ (https://datalab.digital/verejna-sprava/chcem-zjednodusit-zivot-obcanom/referencne-udaje-a-zakladne-ciselniky/plan-vyhlasovania-referencnych-udajov-na-rok-2019/), ktorý obsahuje 13 navrhovaných referenčných registrov. Na realizácii plánu Dátová kancelária ÚPVII aktívne spolupracovala so správcami údajov s cieľom jeho splnenia v súlade s predpokladanými termínmi. V roku 2019 bol vypracovaný návrh na vyhlásenie referenčných údajov Registra adries, pripravený na medzirezortné pripomienkové konanie.

						Rozpracovaný bol návrh na vyhlásenie údajov katastra nehnuteľností a údajov o nedoplatkoch.
47	TAB8	Podiel dát o podnikateľovi s prístupom cez službu „moje dáta“		0%	95,0%	Služba Moje dáta nie je v prevádzke. V roku 2019 bolo pripravené pilotné otestovanie konceptu s mobilnou aplikáciou. Pilotná verzia bude testovaná v roku 2020. Nasadenie do prevádzky sa predpokladá v roku 2021. Postupne budú pripájané relevantné ISVS. Súbežne sa návrhom zákona o údajoch pripravuje legislatívna podpora.
48	TAB8	Kvalita údajov (pre jednotlivé inštitúcie)		0%	99,0%	Dátová kancelária ÚPVII pripravila a zverejnila metodiku na meranie a vyhodnocovanie kvality údajov kľúčových údajov pre vybrané inštitúcie štátnej správy. V roku 2019 bolo spustené pilotné meranie dátovej kvality na každom ministerstve a ústrednom orgáne štátnej správy (24). Metodika je dostupná na https://datalab.digital/wp-content/uploads/Methodika-merania-d%C3%A1tovej-kvality-vo-verejnej-spr%C3%A1ve.pdf Výsledky budú dostupné v roku 2020.
49	TAB8	Podiel dát prístupných na analytické spracovanie		0%	99,0%	Konsolidovaná analytická vrstva bude riešená projektom rozvoja OPII. V roku 2019 bola schválená štúdia kód MetaIS su_351. Požiadavky na funkcionality sú zapracované v návrhu zákona o údajoch tak, aby analytické jednotky mali prístup k 100% požadovaných údajov priamo, alebo v anonymizovanej resp. pseudonymizovanej forme, ak obsahujú osobné údaje. Požiadavky analytických jednotiek na prístup k údajom boli zozbierané v rámci tvorby podkladov k návrhu zákona o údajoch. Konsolidovaná analytická vrstva by mala byť nasadená do prevádzky v roku 2021.

K tomuto podcieľu a princípu „jedenkrát a dost“ prispel najmä zákon proti byrokracii. Prijatím zákona č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) sa vypustila povinnosť pre fyzické osoby a právnické osoby predkladať orgánom verejnej moci v listinnej podobe, a to:

- od 1.9.2018 výpisy z obchodného registra, živnostenského registra, listu vlastníctva,
- od 1.1.2019 výpisy a odpisy z registra trestov,
- od 1.9.2019 potvrdenia o návšteve školy, výpisy z registra nadácií, občianskych združení, neinvestičných fondov, neziskových organizácií, organizácií s medzinárodným prvkom,
- od 1.12.2019 potvrdenia o nedoplatkoch na zdravotnom poistení, na sociálnom poistení a daniach a clách,
- od 1.1.2021 dôjde k zrušeniu predkladania listinných potvrdení o dávkach nemocenského poistenia a o dôchodkových dávkach.

V gescii úradu bola v druhej polovici roka 2019 pripravená druhá novela zákona proti byrokracii, ktorou má byť zrušená povinnosť predkladať v rámci úradných konaní kópiu rodného listu, sobášneho listu, úmrtného listu, potvrdenie o neporušení zákazu nelegálneho zamestnávania, potvrdenie o pobyte, potvrdenie o pridelení IČO, výpis z centrálného registra hospodárskych zvierat a potvrdenie, že hospodársky subjekt nie je v reštrukturalizácii, nie je v konkurze ani na neho nie vyhlásený konkurz a potvrdenie, že hospodársky subjekt nie je v likvidácii. Návrh novely schválila vláda SR 18.12.2019.

Do Národnej rady SR bola predmetná novela predložená v júni 2020 vo forme poslaneckého návrhu, ktorý však v 1. čítaní nezískal podporu. Ministerstvo aktuálne pracuje na príprave podkladov pre nový návrh novely zákona, ktorý okrem vyššie uvedených dokumentov/potvrdení bude obsahovať aj ďalšie opatrenia proti byrokracii.

Úrady majú zákonnú povinnosť sami si získať niektoré potvrdenia či výpisy vydané inými štátnymi úradmi. Prostredníctvom portálu OverSi.gov.sk získajú úrady výpisy, ktoré podľa zákona proti byrokracii už nemôžu pýtať od občanov a zaťažovať ich touto povinnosťou.

Portál OverSi.gov.sk je hodnotený zo strany odbornej verejnosti veľmi pozitívne, napr. NBÚ, Notárska komora, MV SR. V poslednej dobe získal nasledujúce ocenenia:

- IT GALA 2019 – 3. miesto Implementácia zákona proti byrokracii 1. vlna,
- Cena ITAPA 2018 – 1. miesto v kategórii Najlepší projekt digitalizácie spoločnosti za projekt OverSi,
- Cena ITAPA 2019 – 2. miesto v kategórii najlepší projekt digitalizácie spoločnosti za projekt Elektronizácia potvrdení o návšteve školy.

Využíva sa cloudové riešenie, ktoré je nasadené v rámci vládneho cloudu Ministerstva vnútra SR. Na portáli OverSi.gov.sk sa na dennej báze vykonávajú aktualizácie a monitoring, aby táto služba fungovala plynule. Projekt priniesol výrazné zníženie objemu tlače papierových výpisov a teda má priaznivý environmentálny prínos.

Ušetrené prostriedky pre občana za vymenené údaje aplikáciou zákona proti byrokracii ku koncu mesiaca 01/2020 boli 10 481 649,10 EUR a úspory na poplatkoch 5 267 163,20 EUR. Úspory sú kvantifikované na základe platnej metodiky doložky vplyvov a analýzy dopadov zákona na štátny rozpočet, občanov a podnikateľov. Pri výpočte sa zohľadňuje počet zobrazených výpisov elektronicky prostredníctvom informačného systému OverSi a informačného systému Dátové centrum obcí a miest. Pri výpočte boli zohľadnené poplatky za jednotlivé výpisy, ktoré už nemusia občania vynakladať na ich získavanie ako aj cestovné náklady, či úspory času.

Pomer zobrazených výpisov prostredníctvom oversi.gov.sk je nasledujúci:

- odpis z RPO (výpis OR SR a ŽR SR): 64,4 %
- list vlastníctva: 30,0 %
- výpis z registra trestov: 2,2 %
- potvrdenia o návšteve školy: 1,6 %
- nedoplatky na sociálnom poistení: 0,7 %

Sumárny počet výpisov zobrazených prostredníctvom oversi.gov.sk a informačného systému Dátové centrum obcí a miest k 31.01.2020 je 687 129.

EK v správe DESI vyzdvihla zavedenie princípu „jedenkrát a dosť“ do zákona proti byrokracii.

K dosiahnutiu lepšieho využívania údajov vo veľkej miere prispievajú aktivity dátovej kancelárie, ktorá začala svoju činnosť naplno počas roka 2019. Prípravné aktivity sa začali realizovať už v roku 2018, ale až v roku 2019 sa podarilo zvýšiť počet zamestnancov, a tak sa systematickejšie venovať údajom komplexne z rôznych pohľadov.

Financovanie činnosti dátovej kancelárie je zabezpečené najmä prostredníctvom národného projektu: „Zlepšenie využívania údajov vo verejnej správe“, ktorý je realizovaný vďaka podpore z Operačného programu Efektívna verejná správa. Tematicky je práca dátovej kancelárie rozdelená na 7 tém:

- Referenčné údaje
- Moje údaje
- Analytické údaje
- Otvorené údaje
- Dátová kvalita
- Dátová legislatíva

- Komunikácia, komunita.

Okrem toho sa dátová kancelária venuje ad-hoc úlohám, ako napríklad konzultáciám pri národných a dopytových projektoch v oblasti údajov, vecnému gestorstvu niekoľkých národných projektov úradu, spolupráci s inými rezortami a zodpovedá za plnenie vybraných úloh a cieľov vyplývajúcich z uznesení vlády SR či strategických materiálov.

Dátová kancelária svoje aktivity vykonáva v maximálnej možnej miere otvorene, transparentne, participatívne, kolaboratívne. Založila webovú stránku,⁶ na ktorej otvorene zverejňuje dokumenty a svoju činnosť. Na pravidelnej mesačnej báze vydáva newsletter o aktivitách Dátovej kancelárie. Činnosť tiež pravidelne prezentuje na konferenciách, workshopoch. Na riešenie odborných problémov aktívne vedie činnosť pracovných skupín, zložených zo zástupcov štátnej správy, samosprávy aj súkromného sektora, a to:

- PS1 pre štandardy a názvoslovie (pod Komisiou pre standardizáciu)
- PS Lepšie dáta (k strategickým prioritám informatizácie)

a neformálne pracovné podskupiny k jednotlivým témam.

Dátová kancelária v sledovanom období vytvorila základné dokumenty,⁷ pripravila návrh na vyhlásenie nových referenčných údajov Registra adries a nových základných číselníkov, vydala metodiku merania dátovej kvality na jednotlivých rezortoch a na základe širokej participácie vytvorila návrh nového zákona o údajoch, ktorý bol v roku 2019 predmetom medzirezortného pripomienkového konania.

2.5 Napĺňanie cieľa NKIVS Optimalizácia využitia informačných technológií vo verejnej správe vďaka platforme zdieľaných služieb

Piaty cieľ obsahuje dva podciele. V roku 2019 boli dosiahnuté nasledujúce hodnoty:

P. č.	NKI VS	Názov ukazovateľa	V.	K 31. 12.19	Cieľ	Komentár
Cieľ 5 NKIVS: Optimalizácia využitia informačných technológií vo verejnej správe vďaka platforme zdieľaných služieb						
Podcieľ NKIVS: Racionalizujeme prevádzku ISVS pomocou vládneho cloudu						
Tabuľka 9: Ukazovatele pre vládny cloud						
52	TAB9	Podiel ISVS, ktoré využívajú štandardizované cloudové služby		7,0%	95,0 %	ÚPVII pripravil dopytovú výzvu na migráciu do vládneho cloudu existujúcich ISVS. Dopytovej výzvy sa zúčastnilo 14 OVM. Celkovo dnes v privátnej časti vládneho cloudu pracuje 7% ISVS. Jedným z problémov migrácie je, že OVM nemajú vykonanú analýzu migrácie do cloudu. Preto bol navrhnutý projekt na analýzu pripravenosti a návrh migrácie do vládneho cloudu.
53	TAB9	Podiel informačných systémov verejnej správy, ktoré využívajú cloud automatizáciu		x	70,0 %	Cloudová automatizácia nebola zavedená.

Za sledované obdobie je možné konštatovať budovanie a postupné zlepšovanie vládneho cloudu na úrovni IaaS a príprava na vládne cloudové služby v modeli PaaS. Zároveň boli vytvorené predpoklady na migráciu ISVS z existujúcich umiestnení do vládneho cloudu s využitím IaaS. V roku 2019 bol

⁶ <https://datalab.digital/>

⁷ <https://datalab.digital/dokumenty/>

rozšírený katalóg cloudových služieb. Implementácia rozvojových projektov sa spravidla uskutočňuje na infraštruktúre vládneho cloudu. V rámci projektov OPII budú dodané vládne cloudové služby v modeli SaaS.

Podľa predložených harmonogramov migrácie, ktoré inštitúcie verejnej správy predložili za svoje rezorty (vrátane podriadených organizácií), plánovaný počet migrovaných ISVS v rokoch 2019-2020 naplní na 80 % kapacitu súčasného procesorového výkonu vládneho cloudu. Pre plánovanú migráciu v ďalších rokoch bude nutné zabezpečiť rozšírenie vládneho cloudu o procesorový výkon a ďalšie komponenty IaaS a PaaS.

Na úseku správy vládnych cloudových služieb bol priebežne aktualizovaný katalóg cloudových služieb, a to k 31.12.2019 bola platná verzia 1.12.⁸ Úrad v roku 2019 vydal usmernenie k certifikácii cloudových služieb a ich zaradenie do katalógu vládnych cloudových služieb a začal vykonávať certifikáciu. Do konca roka 2019 bolo celkovo zaregistrovaných 88 požiadaviek o zápis služieb. Z toho bolo schválených pre úroveň U1: 41 žiadostí, U2: 5 žiadostí, U3: 12 žiadostí. Vrátených na dopracovanie bolo pre úroveň U1: 5 žiadostí a U3: 2 žiadosti. Na plánovanie migrácie do vládneho cloudu bolo vydané usmernenie pre orgány riadenia.⁹

V rámci OPII bola prioritou vládneho cloudu podporená výzvami na dopytovo orientované projekty na migráciu do vládneho cloudu, v rámci ktorého bolo podaných 16 projektov. Vytvorenie dôveryhodného prostredia bude podporené dvomi projektami OPII, a to projektom rozvoja certifikácie hybridných cloudových služieb s prepojením na obstarávanie prostredníctvom centrálneho trhu a projektom na analýzu migrácie ISVS do vládneho cloudu.

V sledovanom období boli preverené možnosti a pripravené postupy na obstaranie komerčných cloudových služieb, ktoré by využívali orgány verejnej moci formou dynamického nákupného systému.

Celkovo však podcieľ „Racionalizujeme prevádzku ISVS pomocou vládneho cloudu“ nedosiahne cieľové hodnoty ukazovateľov do konca roka 2020.

Cieľ 5 NKIVS: Optimalizácia využitia informačných technológií vo verejnej správe vďaka platforme zdieľaných služieb					
Podcieľ NKIVS: Zlepšíme "governance" verejného IT					
Tabuľka 10: Ukazovatele pre IT governance					
55	TAB 10	Podiel systémov využívajúcich OSS. Pod pojmom „open source software“ rozumieme riešenia, pre ktoré je možná ľubovoľná úprava, štúdium a šírenie.	x	40,0 %	V zmysle § 15 zákona č. 95/2019 Z. z. by sa zdrojový kód informačného systému vytvorený počas projektu mal stať otvoreným, resp. OSS v súlade s licenciou EUPL. Týmto je zabezpečené, že novovytvorené informačné systémy budú spĺňať požiadavku OSS. V súčasnosti sa v Európskej komisii v rámci "Open Source Observatory" zisťuje, či existuje referenčný register OSS, na ktorý by sa dal napojiť licenčný modul MetaIS.
56	TAB 10	Podiel verejných obstarávaní s otvorenou súťažou (nejde o priame rokovacie konanie)	90,1 %	95,0 %	Ukazovateľ bol vypočítaný podľa matematického vyjadrenia: - podiel súťažných postupov verejných obstarávaní: Verejná súťaž + užšia súťaž + rokovacie konanie so zverejnením + súťažný dialóg + inovatívne partnerstvo + podlimitný postup zadávania zákaziek bez elektronického trhu

⁸<https://www.mirri.gov.sk/sekcie/informatizacia/egovernment/vladny-cloud/katalog-cloudovych-sluzieb/index.html>

⁹ <https://metais.vicpremier.gov.sk/help>, v časti Metodiky a usmernenia.

						- voči počtu postupov obstarávaní, kde bola forma otvorenej súťaže (postupy ako vyššie + nadlimitné priame rokovacie konanie + podlimitné priame rokovacie konanie). Za rok 2019 bolo 212 súťažných postupov, z toho 21 priamych rokovacích konaní a 191 s otvorenou súťažou.
57	TAB 10	Podiel projektov v hodnote nižšej ako 5 miliónov EUR		51,0 %	75,0 %	Zo 118 schválených štúdií uskutočniteľnosti financovaných z OPII do 5 mil. EUR bolo 61 štúdií uskutočniteľnosti. Pokrok bol dosiahnutý vďaka zavedeniu dopytovo-orientovaných projektov, ktoré mali hranicu rozpočtu do 5 mil. EUR definovanú už vo výzve.
58	TAB 10	Podiel projektov, ktoré prešli nezávislým posúdením hodnoty za peniaze - „value for money“		100,0 %	100,0 %	UHP MF SR posudzuje všetky projekty rozvoja ITVS nad 10 mil. EUR a v prípade spolufinancovania z fondov EÚ aj národné projekty s nižšími nákladmi. Aktualizácia a zjednotenie pravidiel prispeli k úspore nákladov voči prvotnému odhadu v priemere o 15%. Hodnotene bolo spracované pre 56 projektov s celkovými investičnými a prevádzkovými nákladmi 1329 mil. eur.
59	TAB 10	Podiel projektov riadených agilne	x		70,0 %	Zákon o ITVS nadobudol účinnosť 1.5.2019. Všetky projekty budú riadené agilne, ako to vyplýva z legislatívy. Vo vyhláške o projektovom riadení sú zapracované prvky agilného / iteratívneho projektového riadenia, napr. povinnosť rozdeliť projekt nad 1 mil. EUR minimálne na 2 časti, pričom nie je možné začať s ďalšou časťou, kým nie je dokončená predošlá, povinnosť realizovať v rámci projektu aspoň jeden z nasledovných prístupov: proof of concept, prototyp, alebo minimal viable product. Vzhľadom na to, že projekty OPII neboli ešte ukončené, nie je možné identifikovať podiel projektov riadených agilne.
61	TAB 10	Podiel inštitúcií verejnej správy prevádzkujúcich ISVS, ktoré majú namodelované informačné prostredie v enterprise-architektúre		75,0 %	80,0 %	V roku 2019 bolo schválených 118 štúdií uskutočniteľnosti na projekty rozvoja, ktoré obsahujú modely enterprise architektúry. Z 13 je to 12 subjektov a z 11 ostatných ústredných orgánov štátnej správy je to 6 subjektov: ÚV SR, ŠÚ SR, ÚVO, ÚPV SR, NKÚ. Teda 24 ústredných orgánov štátnej správy má 18 orgánov svoje agendové ISVS pre projekty rozvoja má architektúru namodelovanú. Podľa Metodického pokynu k spracovaniu štúdie uskutočniteľnosti, finančnej analýzy projektu, analýzy nákladov a prínosov projektu, finančnej analýzy žiadateľa o nenávratný finančný príspevok a celkových nákladov na vlastníctvo v programovom období 2014 – 2020 z roku 2018 publikovaného na https://metais.vicepremier.gov.sk/help je modelovanie architektúry povinné pre orgány verejnej moci (ďalej len „OVM“) pri spracovaní štúdií uskutočniteľnosti projektov OPII. V zmysle splnomocňovacieho ustanovenia zákona o ITVS bude táto povinnosť všeobecne zavedená vyhláškou o prevádzke ITVS.
62	TAB 10	Podiel elektronických služieb verejnej		45,1%	90,0 %	V MetaIS je evidovaných 1314 prevádzkovaných koncových služieb, ktoré sú výstupom projektov OPIS. Z

		správy, ktoré sú pravidelne monitorované a pre ktoré sa sleduje spätná väzba				toho 593 koncových služieb má pravidelne monitorovaný parameter "počet volaní" koncových služieb. Povinnosť monitorovať vybrané výkonové parametre KS bola stanovená v 2015 pre výstupy projektov OPIS, kedy boli mnohé projekty OPIS tesne pred dokončením a vo svojich rozpočtoch nerátali s budovaním nástroja na meranie výkonových parametrov, preto ich neevidujú, čo bolo zo strany SORO akceptované. Povinnosť uvádzať výkonové parametre služieb v MetaIS bola ustanovená v zákone č. 95/2019 Z.z. o ITVS.
--	--	--	--	--	--	---

Tento podcieľ „Ukazovatele pre IT governance“ obsahujú viaceré oblasti riadenia IT, ktoré sú podrobne popísané v komentároch k jednotlivým ukazovateľom. Zároveň tento podcieľ nadväzuje na kapitolu 4 tohto dokumentu Prístup k procesu informatizácie na legislatívnej úrovni a kapitolu 5 Prístup k procesu informatizácie na úrovni koordinácie a dohľadu nad budovaním eGovernmentu.

Zo siedmich ukazovateľov sa na konci roka 2020 budú nachádzať dva ukazovatele nesplnené, resp. budú splnené neskôr.

2.6 Napĺňanie cieľa NKIVS Bezpečnosť kybernetického priestoru

Šiesty cieľ v zmysle ustanovených ukazovateľov dosiahol za rok 2019 nasledujúcu hodnotu

P. č.	NKI VS	Názov ukazovateľa	V.	K 31. 12.19	Cieľ	Komentár
Cieľ 6 NKIVS: Bezpečnosť kybernetického priestoru						
Podcieľ NKIVS: Zvýšime ochranu kybernetického priestoru						
Tabuľka 11: Ukazovatele pre bezpečnosť kybernetického priestoru						
64	TAB 11	Percento včas odvrátených bezpečnostných incidentov informačných systémoch verejnej správy	90,0 %	97,0 %	98,0 %	97% pre kategóriu incidentov prieniky/pokusy o prienik do ISVS, 91% pre kategóriu malware. Národný bezpečnostný úrad v roku 2019 zaevidoval celkovo 531 030 včas odvrátených bezpečnostných incidentov, z toho 528 737 incidentov bolo odvrátených automatizovanými systémami včasnej reakcie bez nutnosti ďalšieho riešenia využitím ľudských zdrojov.

V rámci OPII bola oblasť kybernetickej bezpečnosti podporená dvomi národnými a jedným dopytovo-orientovaným projektom.

Cieľom národného projektu „Národný systém riadenia incidentov kybernetickej bezpečnosti vo verejnej správe ako sprostredkovateľský orgán“ je vytvorenie siete adekvátne odborne a technicky vybavených jednotiek pre riešenie kybernetických bezpečnostných incidentov na národnej úrovni (CSIRT), schopných zabezpečiť prevenciu a odhaľovanie kybernetických incidentov, efektívnejšie predchádzanie a detekciu kybernetických incidentov v prostredí VS a efektívnejšiu reakciu na kybernetické incidenty v prostredí celého hospodárstva.

Implementácia projektu prispeje k formovaniu infraštruktúry v nadväznosti na NKIVS, v súlade so strategickými cieľmi Národnej stratégie pre informačnú bezpečnosť v Slovenskej republike, prispeje k naplneniu špecifického cieľa 7.9 „Zvýšenie kybernetickej bezpečnosti v spoločnosti“ OPII a prispeje k naplneniu Koncepcie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky.

Hlavnou motiváciou národného projektu Centrum simulácie, výskumu a výuky kybernetických hrozieb a kybernetickej bezpečnosti je vytvorenie prostredia pre zvýšenie povedomia, zručností, metodologickej a praktickej pripravenosti na kybernetické hrozby a útoky sociálneho inžinieringu na zamestnancov verejnej správy. Tento cieľ sa naplní prostredníctvom dvoch nosných služieb Centra, ktorými sú výuka a simulácia.

Projekt Centralizovaný manažment riadenia kybernetickej bezpečnosti verejnej správy reflektuje na vyhlásenú dopytovú výzvu: Zvýšenie úrovne informačnej a kybernetickej bezpečnosti v podsektore ISVS / ITVS s cieľom pomôcť inštitúciám lepšie sa pripraviť na možné kybernetické hrozby. Hlavným dôvodom realizácie projektu je potreba zavedenia centralizovaného riadenia kybernetickej bezpečnosti v celej štátnej správe.

V roku 2019 bola Národná jednotka SK-CERT pretransformovaná na Národné centrum kybernetickej bezpečnosti SK-CERT, ktoré zároveň plní úlohy národnej jednotky CSIRT.

Národný bezpečnostný úrad prevádzkuje 8 koncových služieb v oblasti dôveryhodných služieb, z ktorých v roku 2019 zaznamenalo enormný nárast najmä vydávanie kvalifikovaných certifikátov pre kvalifikované elektronické pečate, vydávanie mandátnych certifikátov, vyhotovovanie a overovanie časových pečiatok.

V súvislosti s novelou zákona č. 272/2016 Z. z. o dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu prešlo s účinnosťou od 1.8.2019 poskytovanie dôveryhodných kvalifikovaných služieb na Národnú agentúru pre elektronické a sieťové služby, vrátane prevzatia predchádzajúcich záväzkov Národného bezpečnostného úradu.

2.7 Napĺňanie ukazovateľov vyplývajúcich z revízie výdavkov na informatizáciu

Doplnené ukazovatele, ktoré vyplynuli z revízie výdavkov na informatizáciu, dosiahli za rok 2019 nasledujúce hodnoty:

P. č.	NKI VS	Názov ukazovateľa	V.	K 31. 12.19	Cieľ	Komentár
Ukazovatele k revízii výdavkov na informatizáciu						
66	RV	Podiel autentifikácií prostredníctvom mobilnej aplikácie eID	0,0 %	x	60,0 %	Po zavedení autentifikácie prostredníctvom mobilného ID.
67	RV	Elektronické rozhodnutia vs. rozhodnutia v papierovej forme		19,0 % list.		Za rok 2019 bolo prostredníctvom ÚPVS odoslaných 14 375 538 elektronických rozhodnutí a doručených 4 433 025 elektronických podaní. (https://data.gov.sk/dataset/pocet-rozhodnuti-podani-a-notifikacii-zaslanych-cez-upvs). Za rok 2019 od nasadenia CÚD bolo prostredníctvom modulu elektronického doručovania odoslaných 846 143 listinných rozhodnutí.
68	RV	Aktivácia BOK - pomer vydaných BOK/počet vydaných eID	81,0 %	75,0 %	>85%	Zavedením povinnosti vydávať BOK ku každému vydanému eID postupne stúpa počet občanov schopných komunikovať s verejnou správou elektronicky. V roku 2019 stúpol počet eID aktivovaných BOK o 410 tis. V praxi sú 3 zo 4 vydaných elektronických občianskych preukazov ihneď pri vydaní aktivované zadáním BOK-u. K automatickej aktivácii eID nemusí dôjsť v prípade, ak žiadateľ o vydanie občianskeho preukazu je starší ako 65 rokov.
69	RV	Využitie vybraných koncových			sledovať	Za rok 2019 fyzické a právnické osoby zrealizovali 4 433 025 elektronických podaní cez ÚPVS prostredníctvom elektronických služieb orgánov verejnej moci.

		elektronických služieb				
70	RV	Podiel služieb podpisovaných KEPom		11%	sledovať	Výpočet bol zrealizovaný na základe zostavy v MetaIS exportom údajov "Gestor, koncová služba, formulár, vyžaduje KEP", pričom z celkovo z 2522 koncových služieb, ktoré majú registrovaný formulár je KEP vyžadovaný v 279 koncových službách.
71	RV	Vytaženosť cloudu (vCPU)	63,0%	80%	85,00%	Údaje za rok 2019 poskytlo MV SR.
	RV	Zoznam posúdených projektov podľa nového Metodického pokynu pre posudzovanie investícií s aktualizovanou metodikou CBA		110	72	Nová metodika posúdenia CBA v štúdiách uskutočniteľnosti bola uplatnená vo všetkých národných projektoch OPII v počte 31 v roku 2019, a všetkých 79 národných projektov schválených celkovo. NP za rok 2019 sú uvedené v kapitole 8.1. Nová metodika posúdenia CBA pri dopytových projektoch je povinná pre projekty v sume nad 1 mil. EUR. Zo všetkých dopytových projektov v počte 67 to bolo 31 dopytových projektov nad 1 mil. EUR.
73	RV	Výdavky na softvér a licencie na jedného zamestnanca štátnej správy		6,346 mil. EUR/583 EUR	sledovať	Do metodiky výpočtu boli zahrnuté ÚOŠS a ich výdavky v roku 2019 na licencie, ktoré boli zatriedené do nasledovných položiek EKRRK v rámci rozpočtových kapitol: 630 Tovary a služby, 633018 Licencie, 636007 Nájomné za nájom Softvéru, 710 Obstarávanie kapitálových aktív, 711004 Licencií. Priemer nebol robený celoplošne ale vychádzalo sa z počtu zamestnancov (10 892) u tých 21 organizácii, kde bol identifikovaný nákup alebo prenájom licencií. Vo výsledku nie sú započítané licencie, ktoré sa zakupovali spolu s údržbou informačného systému, ktoré vzhľadom na zaužívané metodické pravidlá nie je možné v súčasnosti samostatne identifikovať. Oproti roku 2018 vidieť nárast hodnoty ukazovateľa 2,986 mil EUR/ 343 EUR), čo mohlo byť spôsobené 3 faktormi (zmenou účtovania v jednotlivých OVM medzi EKRRK kódmi, nákupom nových licencií a obnovou podpory po podpise centrálnej rámcovej zmluvy Oracle a dokúpením licencií).
74	RV	Úspora z elektronickej komunikácie	2,5 mil EUR	61,5 mil. EUR	4 mil. EUR	Za rok 2019 bolo prostredníctvom modulu elektronického doručovania, služby CUD odoslaných 846 143 listinných rozhodnutí prostredníctvom Slovenskej pošty. Úspora podľa validovanej CBA na jednu zásielku predstavuje 4,28 eur. Za rok 2019 bolo prostredníctvom modulu elektronického doručovania cez ÚPVS odoslaných 14 375 538 elektronických rozhodnutí, čo predstavuje úsporu 61 527 302,64 EUR.

Tieto ukazovatele boli doplnené v roku 2018 na základe požiadavky Implementačnej jednotky Úradu vlády SR.

3. Medzinárodné hodnotenia

Pokrok a úroveň rozvoja eGovernmentu, digitálneho trhu, otvorených údajov, portálov a pod. v jednotlivých krajinách je každoročne meraná medzinárodnými inštitúciami, a to s rôznym zameraním a podľa rôznych metódik.

3.1 Odpočet úrovne pokroku meraného indexom DESI za rok 2019

Pokrok a úroveň rozvoja digitálnej konkurencieschopnosti Európy v jednotlivých členských krajinách každoročne sleduje aj Európska komisia pomocou Indexu digitálnej ekonomiky a spoločnosti (ďalej len „DESI“), ktorý využíva kombináciu 37 indikátorov v piatich hlavných dimenziách merania: 1. dostupnosť internetového pripojenia, 2. ľudský kapitál, 3. využívanie internetových služieb, 4. integrácia digitálnych technológií v podnikoch a 5. digitálne verejné služby.

Podľa správy DESI 2020 publikovanej v júni 2020, Slovenská republika obsadila 22. miesto (z 28 krajín EÚ), čo predstavuje pokles umiestnenia sa o jednu priečku. Na druhej strane sa zvýšilo celkové skóre SR na 45,2 (pri priemere EÚ 52,6) zo 42,9 v roku 2019 (pri priemere EÚ 49,4).

Pokles o jednu priečku napriek zvýšenému skóre nasvedčuje tomu, že Slovensko síce postupne zlepšuje úroveň svojej digitalizácie, avšak zvyšok EÚ rastie rýchlejšie. Rozdiel nášho skóre oproti priemeru EÚ sa zväčšil na 7,4 bodov oproti 6,5 v správe z roku 2019). Žiadna z piatich meraných dimenzií nedosahuje priemerné hodnoty EÚ. Najviac sa k nemu blíži dimenzia dostupnosti internetového pripojenia a využívania internetových služieb.

Zvýšenie celkového skóre je spôsobené najmä výrazným zlepšením o tri miesta v dimenzii dostupnosti internetového pripojenia z 24. na 21. miesto pri súčasnom zmenšení rozdielu skóre oproti priemeru EÚ. Táto dimenzia má spolu s dimenziou ľudského kapitálu najväčšiu váhu na výpočte celkového skóre.

V dimenzii ľudského kapitálu, doposiaľ obvykle najlepšie hodnotenej v prípade Slovenska, nastal pokles o dve priečky, na 20. miesto v EÚ, pri súčasnom znížení skóre za túto dimenziu zo 44,2 na 41,8, ktoré spôsobilo aj zväčšenie rozdielu oproti priemeru EÚ (49,3). Došlo k poklesu nameraných digitálnych zručností obyvateľov. Zároveň, napriek miernemu zlepšeniu hodnotenia, DESI konštatuje nedostatok dostupných odborníkov na IKT na pracovnom trhu (3,2%), ako aj takmer stagnujúci podiel žien pracujúcich v IKT odboroch (0,9%).

Najzásadnejší pokles nastal v dimenzii využívania internetových služieb, kde sa Slovensko prepadlo o tri miesta na 20. miesto v EÚ. Zatiaľ čo stabilne klesá počet ľudí, ktorí nikdy nepracovali s internetom (12%), je zrejmé, že nedostatok digitálnej gramotnosti v kombinácii s prekážkami v prístupe k internetovému pripojeniu a technológiám bránia našim obyvateľom plne realizovať potenciál, ktorý internet prináša. Indikátor využívania video hovorov narástol o 15 percentuálnych bodov (66%) a prekonáva priemer EÚ (60%), rovnako ako používanie sociálnych sietí, ktoré ale medzioročne kleslo (72%). Napriek miernemu poklesu (z 29% na 27%) hodnotenia v indikátore podielu používateľov, ktorí predávajú tovar alebo služby online, SR naďalej prekonáva priemer EÚ.

Hodnotenie Slovenska v dimenzii digitalizácie podnikov stagnuje na 21. mieste (32,6) so zväčšujúcim sa rozdielom oproti priemeru EÚ (41,4). Slovenské podniky zaostávajú v schopnosti investovať a implementovať najmodernejšie technológie ako analýza veľkých dát alebo cloudové služby. Slovenské malé a stredné podniky (iba 11%) veľmi pomaly dobiehajú svoju konkurenciu v EÚ (18%) v schopnosti predávať svoje tovary a služby online a to nielen na slovenskom trhu, ale aj naprieč jednotným trhom EÚ. V poslednej dimenzii digitálnych verejných služieb Slovensko zaznamenalo svoje najhoršie umiestnenie, keď kleslo o jednu priečku na 26. miesto v EÚ s celkovým skóre 55,6 pri priemere EÚ v hodnote 72,0. DESI identifikuje naše nedostatky najmä v troch oblastiach:

- neochota občanov využívať elektronické služby štátu, ktorá v DESI mierne rastie (iba 52% užívateľov internetu využíva digitálne verejné služby oproti 54% v správe z roku 2019),

spôsobená nízkou dôverou v bezpečnosť týchto služieb a tiež ich nedostatočnou užívateľskou príťažlivosťou,

- nedostatočná práca s údajmi občanov, ktorými už disponuje štát, na pozadí poskytovaných elektronických služieb (predvyplnené formuláre, resp. služby úplne bez potreby poskytovania už známych údajov),
- miera otvorenosti vládnych údajov (skóre medziročne kleslo zo 74% na 33% pri priemere EÚ na úrovni 66%).

EK v správe DESI ocenila vytvorenie oddelenia behaviorálnych inovácií, nakoľko upozorňuje na zásadnú potrebu budovania atraktívnych služieb štátu zameraných na užívateľa. Zároveň vyzdvihla zavedenie princípu „jedenkrát a dost“ do zákona proti byrokracii.

Index digitálnej ekonomiky a spoločnosti (DESI)		2017	2018	2019	2020
DESI 1 – Internetové pripojenie	SK	45,9	37,9	39,6	47,5
	EU	51,2	39,9	44,7	50,1
DESI 2 – Ľudský kapitál	SK	40,6	42,9	44,2	41,8
	EU	45,4	47,6	47,9	49,3
DESI 3 – Používanie internetových služieb	SK	43,5	48,7	51,3	53,4
	EU	47,8	51,8	55,0	58,0
DESI 4 – Integrácia digitálnych technológií vo firmách	SK	32,3	35,8	33,1	32,6
	EU	37,6	37,8	39,8	41,4
DESI 5 – Digitálne verejné služby	SK	42,4	48,0	50,7	55,6
	EU	54,0	61,8	67,0	72,0
DESI – celkové umiestnenie	SK	21	20	21	22
DESI – celkové skóre		41,0	41,9	42,9	45,2
DESI – celkové skóre EÚ		46,9	46,5	49,4	52,6

3.2 Odpočet úrovne pokroku meraného indexom OECD Going Digital

Ukazovatele úrovne pokroku meraného indexom OECD Going Digital za rok 2019 boli publikované v marci 2020

Vybrané relevantné ukazovatele zo štruktúry indexu	Skóre SR	Skóre OECD
Podiel jednotlivcov (16 – 74 rokov) používajúcich internet na interakciu s verejnými inštitúciami	59,0%	58,9%
Pevné širokopásmové pripojenie na internet (počet odberateľov na 100 obyvateľov)	27,7	30,9
Mobilné širokopásmové pripojenie na internet (počet odberateľov na 100 obyvateľov)	86,1	109,7
Podiel domácností so širokopásmovým pripojením na internet	79%	85,5%

3.3 eGovernment Benchmark 2019

Európska komisia každoročne na jeseň pripravuje hodnotenie elektronizácie verejnej správy (eGovernment Benchmark). eGovernment Benchmark hodnotí plnenie cieľov, ktoré si krajiny EÚ

stanovili v Akčnom pláne EÚ o elektronickej verejnej správe pre roky 2016 - 2020¹⁰ a v Tallinskej deklarácii¹¹ prijatej v októbri 2017 na konferencii ministrov EÚ o elektronickej verejnej správe.

Posledná dostupná správa zverejnená v roku 2020 vychádza zo zberu dát a spotrebiteľského testovania služieb vykonaného v roku 2019. Cieľom správy je meranie a porovnanie pokroku vo využívaní informačných a komunikačných technológií vo verejnej správe, ako aj zdieľanie najlepších skúseností z praxe. Meranie sa uskutočňuje v rámci štyroch základných dimenzií: 1. zameranie na užívateľa, 2. transparentnosť, 3. cezhraničné služby (táto dimenzia hodnotí cezhraničné služby pre občanov a pre podnikateľov), 4. kľúčové nástroje.

Každý ukazovateľ sa hodnotí na ôsmych životných situáciách, tzv. „*life events*“, ktoré zachytávajú skúsenosť občana/podnikateľa s reťazcom služieb štátu, ktorý musí absolvovať pri riešení danej životnej situácie. Životné situácie sú stabilne rozdelené do dvoch skupín a každý rok sú preto hodnotené iba štyri životné situácie. Správa z roku 2020 hodnotila v priebehu roku 2019 nasledovné štyri životné situácie: pravidelné podnikateľské operácie, začatie konania sporu vo veciach s nízkou hodnotou, presťahovanie sa a vlastníctvo a používanie auta.

V celkovom poradí hodnotených krajín sa SR umiestnila na 26. mieste spomedzi 36 hodnotených krajín (EÚ28 + Švajčiarsko, Nórsko, Island, Srbsko, Čierna hora, Albánsko, Severné Macedónsko, Turecko), čím sa SR posunula v rebríčku o jedno miesto v porovnaní s predchádzajúcim rokom. SR dosiahla celkové skóre 61,3, zatiaľ čo priemer EÚ28 bol 71,9 a zaradila sa tak medzi krajiny, ktoré zaznamenali najväčší progres v hodnotení oproti predchádzajúcemu roku (zlepšenie o 7 percentuálnych bodov).

Správa z roku 2020 zaradila Slovensko do skupiny krajín s „nekonsolidovanou elektronicou verejnou správou“ (v tejto skupine sa nachádzajú krajiny ako Bulharsko, Chorvátsko, Cyprus, Česká republika, Nemecko, Grécko, Maďarsko, Taliansko a Poľsko). Znamená to, že SR by mala naďalej pracovať na využívaní plného potenciálu IKT zvýšením ponuky a dostupnosti elektronických služieb verejnej správy pre koncových používateľov (penetrácia) a úrovne digitalizácie u poskytovateľov služieb verejnej správy. Celková úroveň penetrácie a digitalizácie je však iba mierne pod priemerom EÚ a je charakterizovaná ako stredne nízka. Z historického hľadiska vykazuje úroveň penetrácie na Slovensku negatívny trend, keď v roku 2016 dosahovala 55%, no v roku 2019 klesla na úroveň 44%, čím zaznamenala najvyšší prepád v rámci všetkých hodnotených krajín za uvedené obdobie. V porovnaní s rokom 2018 však zaznamenala úroveň penetrácie pokles len o 1 percentuálny bod. Správa Európskej komisie konštatuje, že vzhľadom na úroveň digitálnych zručností by v SR mala byť vyššia úroveň penetrácie. Úroveň ponuky a dostupnosti elektronických služieb verejnej správy je na Slovensku 44%, zatiaľ čo priemer EÚ je na úrovni 60%. Miera digitalizácie verejnej správy je 61% pri priemere EÚ na úrovni 72%. Pri porovnaní výsledkov medzi krajinami s rovnakými alebo podobnými charakteristikami prostredia správa konštatuje, že úroveň penetrácie je v tejto skupine porovnateľná, zatiaľ čo úroveň digitalizácie je nižšia, ako by bolo očakávané v tejto skupine krajín. Slovensko je zaradené v skupine krajín, ktorých úroveň digitalizácie a penetrácie založená na porovnaní relatívneho výkonu meraného na základe všetkých indikátorov vykazuje predpokladanú úroveň a zodpovedá očakávaniam.

Z celkového pohľadu na štyri základné dimenzie, SR podľa správy z roku 2020 opätovne dosiahla najlepšie skóre pri zameraní na užívateľa (85% pri priemere EÚ 86,5%, čo pre SR predstavuje nárast o 8 percentuálnych bodov). Najnižšie skóre SR opakovane dosiahla v dimenzii cezhraničných služieb pre občanov (35 % pri priemere EÚ 50,8%, pričom SR si polepšila o 9 percentuálnych bodov oproti minulému roku). Najväčšie medziročné zlepšenie skóre nastalo zhodne pri dimenziách cezhraničných služieb pre občanov a kľúčových nástrojoch (pri oboch nárast o 9 percentuálnych bodov). SR si oproti

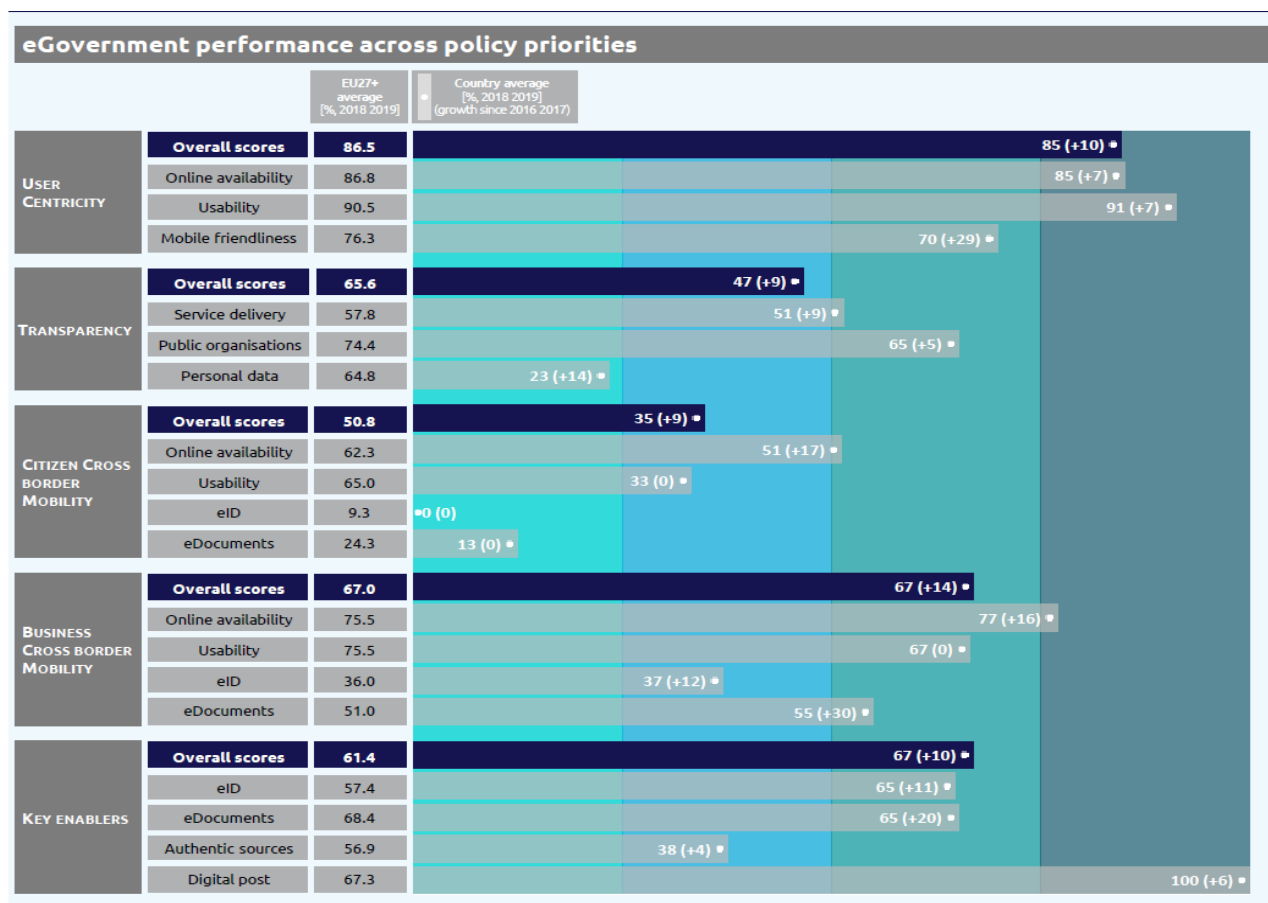
¹⁰ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/communication-eu-egovernment-action-plan-2016-2020-accelerating-digital-transformation>

¹¹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/ministerial-declaration-egovernment-tallinn-declaration>

minulému roku polepšila skóre vo všetkých dimenziách (zameranie na užívateľa + 8 p. b., transparentnosť +5 p. b., cezhraničné služby pre občanov +9 p. b., cezhraničné služby pre podnikateľov +5 p. b., kľúčové nástroje + 9 p. b.), pričom v dimenzii kľúčové nástroje dosiahla o 5,6% vyššie skóre ako je priemer EÚ a v dimenzii cezhraničných služieb pre podnikateľov dosiahla rovnaké skóre ako je priemer EÚ (67%).

Medzi nadpriemerne hodnotené indikátory v prípade SR patria eID a elektronické doručovanie (e-schránky) v rámci dimenzie kľúčové nástroje, ako aj eID, eFormuláre a online dostupnosť v dimenzii cezhraničných služieb pre podnikateľov. Najväčší nárast oproti minulému roku zaznamenal, tak ako minulý rok, opäť indikátor týkajúci sa eFormulárov, a to o 19 percentuálnych bodov, na úroveň 65% oproti priemeru EÚ na úrovni 68,4%. Zásadné zlepšenie hodnotenia tiež pozorujeme pri indikátoroch mobilnej kompatibility (o 18 percentuálnych bodov) a online dostupnosti cezhraničných služieb pre občanov (o 17 percentuálnych bodov). Na druhej strane indikátor eID v oblasti cezhraničnej mobility pre občanov je v prípade SR najhoršie hodnoteným indikátorom s dlhodobým skóre 0%. Celkovo najvyššie hodnoteným indikátorom, ktorý aj najvýraznejšie prekonáva priemer EÚ je elektronické doručovanie (e-schránka). Slovensko tu dosiahlo skóre 100% oproti priemeru EÚ v hodnote 67,3%. Naproti tomu, v porovnaní s minulým rokom zaznamenalo 6 indikátorov stagnujúcu hodnotu (indikátory použiteľnosť, eID, eFormuláre v dimenziách cezhraničná mobilita pre podniky a cezhraničná mobilita pre občanov).

Z hľadiska štyroch testovaných životných situácií sú v prípade SR najlepšie hodnotené pravidelné podnikateľské operácie (76,1%, pri priemere EÚ 76,9%). Najhoršie hodnotenou je životná situácia vlastníctvo a používanie auta so skóre 57,1%, pri priemere EÚ 62,2%. Celkovo tieto štyri životné situácie získali vyššie skóre ako životné situácie, ktoré boli hodnotené v roku 2018.

4. Prístup k procesu informatizácie na legislatívnej úrovni

NKIVS vychádzala v roku 2016 z platnej legislatívy, pričom realizácia cieľov NKIVS si vyžaduje priebežné zmeny v legislatíve. Právny rámec fungovania digitálneho priestoru (najmä e-Governmentu) musí predchádzať implementácii riešení informatizácie. V nadväznosti na najdôležitejšie poslanie ústredného orgánu štátnej správy a ciele NKIVS ministerstvo vypracovalo viaceré všeobecne záväzné právne predpisy v oblasti informatizácie, ktoré nadobudli účinnosť v roku 2019.

4.1 Zákon o eGovernmente

Úrad v roku 2019 pripravoval novelu zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente). Táto novela reaguje na ďalšie skúsenosti s povinným výkonom verejnej moci elektronicky od 1.11.2016 a ustanovuje úpravy, ktoré majú za cieľ zjednotiť používanie ustanovených nástrojov a zjednodušiť využívanie elektronických služieb. Legislatívny proces k novele zákona o e-Governmente bol ukončený v júni 2019 a novela nadobudla účinnosť 1.8.2019.

4.2 Zákon o informačných technológiách vo verejnej správe

V nadväznosti na schválenie legislatívneho zámeru zákona o informačných technológiách verejnej správy vládou SR úrad v roku 2019 ukončil legislatívny proces k návrhu nového zákona o informačných technológiách vo verejnej správe. Zákon č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ITVS“) nadobudol účinnosť dňa 1.5.2019. Ide o novú právnu úpravu, ktorá prináša systémovú zmenu správy v oblasti ITVS. Systémová zmena sa týka hlavne rozšírenia povinností pre jednotlivé inštitúcie verejnej správy v oblasti správy (vedenia a riadenia) informačných technológií, to znamená od samotného plánovania, obstarania, implementácie informačných technológií, až po monitoring a hodnotenie informačných technológií. Nový zákon súčasne reaguje na zmeny, ktoré so sebou prináša vývoj informačných technológií, globálny trend a ktorým je potrebné sa prispôbiť tak, aby sme naplnili očakávania spoločnosti.

4.3 Vykonávacie predpisy k zákonu o ITVS

Úrad v zmysle zákona č. 95/2019 Z. z. o ITVS v roku 2019 na základe splnomocňovacích ustanovení pripravil vykonávacie predpisy k zákonu o ITVS. Ide o tieto vyhlášky úradu:

- o štandardoch pre informačné technológie verejnej správy, ktorá nadobudla účinnosť od 1.5.2020,
- k riadeniu projektov, ktorá nadobudla účinnosť od 1.5.2020,
- ktorou sa ustanovuje spôsob kategorizácie a obsah bezpečnostných opatrení ITVS, ktorá nadobudla účinnosť od 30.6.2020,
- novelu vyhlášky ÚPVII o zaručenej konverzii, ktorá reflektuje na povinnosť úradu zriadiť centrálnu evidenciu záznamov o zaručenej konverzii a ustanovuje podrobnosti vedenia centrálnej evidencie záznamov o zaručenej konverzii, s účinnosťou od 1.12.2019.

4.4 Monitoring webovej prístupnosti

Úrad v roku 2019 vydal Metodické usmernenie k monitorovaniu prístupnosti webových sídiel a hodnoteniu webových stránok z pohľadu prístupnosti podľa celosvetovo uznávaných princípov. Toto usmernenie bolo prezentované na 6. stretnutí expertnej skupiny (WADEX – The Web Accessibility Directive Expert Group) v Bruseli, kde Európska komisia ocenila prístup SR k tvorbe metodického usmernenia. Pre ostatné krajiny sme sa stali vzorom v oblasti webovej prístupnosti.

V záujme zvyšovania povedomia v oblasti prístupnosti webových sídiel a mobilných aplikácií úrad začal proaktívne vykonávať v roku 2019 pre subjekty verejnej správy školenia, ktoré sa venujú

všeobecným otázkam o prístupnosti webových sídel orgánov riadenia, ako aj odborné školenia k samotnému monitorovaniu prístupnosti webových sídel.

5. Prístup k procesu informatizácie na úrovni koordinácie a dohľadu nad budovaním eGovernmentu,

5.1 Vypracovanie strategických priorít NKIVS

Strategické priority informatizácie boli podrobnejšie rozpracované v pracovných skupinách, dokumenty boli prerokované a schválené v Rade vlády SR pre digitalizáciu verejnej správy a jednotný digitálny trh a zverejnené na portáli ministerstva:¹²

	Dokument	Schválený v Rade vlády
1.	Multikanálový prístup	28.02.17
2.	Interakcia s verejnou správou, životné situácie a výber služby navigáciou	10.11.17
3.	Integrácia a orkestrácia	28.02.17
4.	Rozvoj agendových informačných systémov	10.11.17
5.	Využívanie centrálnych spoločných blokov (SP4 a 5 spolu)	10.11.17
6.	Riadenie údajov a Big data	28.02.17
7.	Otvorené údaje	10.11.17
8.	Vládny cloud	28.02.17
9.	Komunikačná infraštruktúra	10.11.17
10.	Informačná a kybernetická bezpečnosť	25.07.19
11.	Koncepcia riadenia informatizácie	10.11.17
12.	Koncepcia nákupu IT vo verejnej správe	16.05.19
13.	Aktualizovaná metodika projektového riadenia	10.11.17
14.	Detailný akčný plán informatizácie verejnej správy 2016-2020	10.11.17
15.	Koncepcia riadenia ľudských zdrojov v IT	28.10.19
16.	Referenčná architektúra Informačného systému verejnej správy v cloude	10.11.17
17.	Referenčná architektúra Integrovaného informačného systému VS	04.08.17
18.	Odporúčanie postupu informatizácie územnej samosprávy	11.12.19

Zo schválených strategických priorít vyplynulo viacero princípov, ktoré sú používané pri hodnotení koncepcií rozvoja informačných technológií orgánov riadenia, spracovaní štúdií uskutočniteľnosti, v rámci pripomienkovania legislatívnych a nelegislatívnych materiálov a žiadostí súvisiacich s medzirezortným programom OEK a pri vlastnej legislatívnej tvorbe.

Oblasti strategických priorít sú ďalej aktualizované v gescii pracovných skupín pre strategické priority informatizácie.¹³ V súčasnosti pracuje osem pracovných skupín, a to

- Governance a Delivery (dokumenty č. 11, 13, 14, 15),
- Strategická architektúra (dokumenty č. 4, 5, 16, 17),
- Lepšie dáta (dokumenty č. 6, 7),
- Lepšie služby (dokumenty č. 1, 2, 3),
- Vládny cloud (dokumenty č. 8, 9),
- Verejné obstarávanie IT (dokument č. 12),

¹² <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/strategicke-priority-nikvs/index.html>

¹³ <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/informatizacia/egovernment/pracovne-skupiny/pracovne-skupiny-k-strategickym-prioritam-informatizacie/index.html>

- Kybernetická bezpečnosť (dokument č. 10),
- Samospráva (dokument č. 18).

5.2 Odporúčanie postupu informatizácie územnej samosprávy

Okrem materiálov, ktoré schvaľovala Rada vlády SR pre digitalizáciu verejnej správy a jednotný digitálny trh, posledný materiál Odporúčanie postupu informatizácie územnej samosprávy schválila vláda SR 11.12.2019.¹⁴ Úrad zvýraznil v materiáli štyri základné ciele informatizácie územnej samosprávy - zvyšovanie užitočnej hodnoty služieb pre občanov a podnikateľov, zvýšenie kvality a efektívnosti služieb IT pre samosprávy, zvyšovanie otvorenosti a dôveryhodnosti samosprávy a zabezpečenie princípov smart city.

Treba zdôrazniť, že NKIVS popisuje systematický a koordinovaný pohľad na riešenie problematiky informatizácie verejnej správy, vrátane samosprávy. Keďže existujú určité rozdielnosti medzi štátnou správou a samosprávou, tento materiál spresňuje zámery v oblasti informatizácie a navrhuje odporúčania pre územnú samosprávu.

Združenie Datacentra elektronizácie územnej samosprávy, zriadené Ministerstvom financií SR a Združením miest a obcí Slovenska, prevzalo vybrané kompetencie na zabezpečenie plnenia úloh a cieľov miestnej územnej samosprávy v oblasti informatizácie, a to na základe dobrovoľnosti. Na základe príkladu Datacentra elektronizácie územnej samosprávy a ich Dátového centra obcí a miest, ktorý pre zapojené obce a mestá priniesol nielen technické vybavenie, ale aj elektronizáciu služieb pri výkone originálnych kompetencií, samotná prax ukázala, že takáto centrálna riadená implementácia predstavuje efektívny postup.

Obce a mestá nezapojené do Dátového centra obcí a miest a samosprávne kraje budú zabezpečovať správu a prevádzku svojich informačných technológií doterajším spôsobom s postupnou migráciou do vládneho cloudu. Postup rozvoja informatizácie budú samosprávne kraje koordinovať v rámci Združenia SK8.

Úrad koordinuje na základe zákona č. 95/2019 Z.z. o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov budovanie informačných technológií verejnej správy vrátane samosprávy a ich uvádzania do prevádzky s cieľom zabezpečiť jednotný spôsob výkonu riadenia správy informačných technológií verejnej správy a centrálného riadenia informatizácie spoločnosti.

Úrad ako orgán vedenia kladie dôraz na návrhy dokumentov, ktoré majú dosah na informačné technológie verejnej správy, s osobami dotknutými týmito dokumentmi, územnú samosprávu nevynímajúc. Z predloženého materiálu vyplýva pre úrad odporúčanie aktívne podporovať záujmy samosprávy pri pripomienkovaní legislatívnych návrhov na úseku informatizácie a tiež pri prenesenom výkone štátnej správy, ktoré je v kompetencii príslušných ústredných orgánov.

5.3 Centrálny metainformačný systém verejnej správy

Centrálny metainformačný systém verejnej správy (ďalej len „MetaIS“), ktorý spravuje ÚPVII, je nástrojom na riadenie informatizácie na základe centrálnej evidencie aktív verejnej správy, analyzovanie stavu v SR, dohľad nad dodržiavaním referenčnej architektúry a integrácií prostredníctvom aplikačných služieb.

¹⁴ <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/24388/1>

MetaIS obsahuje kolaboračnú platformu na pripomienkovanie, schvaľovanie a publikovanie štandardov, referenčných údajov, základných číselníkov, centrálného modelu jednoznačných identifikátorov a nástroj na modelovanie architektúry IT.

Štruktúrovaná konfiguračná databáza metainformácií o objektoch evidencie IT verejnej správy je podkladom na publikovanie atribútov koncových služieb na národnom prístupovom bode www.slovensko.sk.

MetaIS vytvára podmienky pre udržiavanie plánovaných a prevádzkovaných aktív IT v jednotnej štruktúre, poskytuje prostredie pre efektívne riadenie životného cyklu aktív IT a ich monitoring. Z centrálnej databázy sa na základe vytvorených vzťahov generujú ďalšie entity, napr. koncepcie rozvoja informačných technológií, štúdie uskutočniteľnosti projektov rozvoja IT, referenčné údaje, technologická architektúra IKT, vzťahy na rozpočet, a pod.

5.4 Dohľad nad dodržiavaním NKIVS

Úrad vykonáva dohľad nad dodržiavaním NKIVS v rámci nasledujúcich kľúčových procesov verejnej správy:

- a) pri hodnotení a schvaľovaní koncepcií rozvoja informačných technológií vo verejnej správe (ďalej len „KRIT“), kde úrad sústreďuje dohľad na plánovanie a rozvoj funkcionalít identifikovaných v rámci strategickej architektúry VS,¹⁵
- b) pri hodnotení a schvaľovaní štúdií uskutočniteľnosti projektov rozvoja, pričom dohľad sústreďuje na spôsob aplikovania princípov a priorít NKIVS, najmä aplikácia princípu 1 x a dost' a cloud prednostne, automatizácie a orchestrácie, používanie centrálnych spoločných komponentov, aplikovanie referenčnej architektúry ISVS,¹⁶
- c) v rámci pripomienkovania a posudzovania vplyvov na informatizáciu legislatívnych a nelegislatívnych materiálov predkladaných na rokovanie vlády SR v zmysle schválenej metodiky¹⁷
- d) pri schvaľovaní efektívnosti v rámci medzirezortného programu 0EK.¹⁸

Dohľad nad dodržiavaním stratégie NKIVS ma priestor na zlepšenie najmä v kontexte vzťahu medzi národnou a rezortnou stratégiou. V prvom rade je nutné previazať stratégie rezortov s finančnými zdrojmi ktorým sme gestorom: EŠIF a štátny rozpočet v časti IT výdavkov

Aktuálne proces tvorby rezortných koncepcií funguje následovne. Správcovia ITVS informujú úrad o stave a svojich zámeroch v oblasti rozvoja informatizácie vždy v dostatočnom časovom predstihu bez ohľadu na zdroj financovania (napr. štátny rozpočet, Európske štrukturálne a investičné fondy a pod.). Pri navrhovaní budúceho stavu ITVS, ktoré správcovia plánujú vybudovať alebo rozvíjať, sú povinní dodržať filozofiu a ciele NKIVS.

Úrad schvaľuje KRIT 50-tim subjektom. V zmysle platnej metodiky sú KRIT orgánov riadenia rozdelené na dve časti, a to na analytickú časť a KRIT budúceho stavu. KRIT analytickej časti mali do konca sledovaného obdobia schválené všetky subjekty. KRIT budúceho stavu subjekty predkladajú v prípade projektov rozvoja pre jednotlivé ISVS. V prípade, že správca neplánuje rozvoj

¹⁵ Metodický pokyn číslo ÚPVII/000514/2017-313 z 10.1.2017 na aktualizáciu obsahu centrálného metainformačného systému verejnej správy povinnými osobami v znení dodatku č. 1 č. ÚPVII/2235/2017-oAeG-2 z 18.10.2017. <https://metais.vicpremier.gov.sk/help>

¹⁶ Metodický pokyn k spracovaniu štúdie uskutočniteľnosti, finančnej analýzy projektu, analýzy nákladov a prínosov projektu, finančnej analýzy žiadateľa o nenávratný finančný príspevok a celkových nákladov na vlastníctvo v programovom období 2014 – 2020. <https://metais.vicpremier.gov.sk/help>

¹⁷ <https://www.mhsr.sk/podnikatelske-prostredie/jednotna-metodika/dokumenty>

¹⁸ Metodický pokyn ÚPVII č. 3425/2019/oPK-1 na rozpočtovanie nákupu IT v rámci medzirezortného programu 0EK Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu. <https://program.statneit.sk/>

ISVS, iba drobné zmeny alebo modifikácie funkcionalít, nie je potrebné predkladať KRIT budúceho stavu.

V nadväznosti na zákon č. 95/2019 Z.z. o ITVS bude potrebné vytvoriť nový pohľad na tvorbu KRIT vo vzťahu k novej NKIVS, ktorá bude schvaľovaná v máji 2021.

6. Úlohy strategickej architektúry

6.1 Strategická architektúra

Úrad vydal v roku 2017 dva dokumenty, a to Referenčná architektúra integrovaného ISVS a Referenčná architektúra integrovaného ISVS v cloude.¹⁹

Referenčná architektúra integrovaného ISVS podrobne ustanovuje princípy referenčnej architektúry, popisuje referenčnú architektúru integrovaného ISVS, platformu integrácie údajov, zbernicu front-end integrácie, navrhuje pohľad na architektúru verejnej správy z centrálnej úrovne, vrátane definícií zdieľaných služieb a spoločných komponentov FE a BE.

Referenčná architektúra integrovaného ISVS v cloude obsahuje architektúru ISVS vhodnú pre vládny cloud. Okrem uvedených dokumentov sú modely architektúry obsahom všetkých strategických priorít, ktoré boli vydané v nadväznosti na kapitolu 9 NKIVS a počas ich spracovania boli koordinované pracovnou skupinou Strategická architektúra a následne zverejnené.¹⁹

Dokument Referenčná architektúra integrovaného ISVS v cloude podrobne ustanovuje cloudovú architektúru, jej dopad na vývoj a prevádzku IS, napojenie na integrovaný ISVS, vrátane autentifikácie a autorizácie v eGovernmente a poskytovania alebo využívania údajov pripojením sa na modul procesnej integrácie a integrácie údajov.

Vydané boli Pravidlá publikovania elektronických služieb do multikanálového prostredia verejnej správy.²⁰ Východiskom pre pravidlá sú strategické dokumenty, ktoré zadefinovali pre všetky agendové systémy a ich správcov povinnosť publikovať služby (podania, doťahovanie údajov, validácia vstupov) do multikanálového prostredia, publikáciou na API, ktorá je budovaná ako súčasť modulu procesnej integrácie a integrácie údajov.²¹ Cez API Gateway bude komunikácia medzi poskytovateľom a konzumentom služby prechádzať cez spoločný integračný bod namiesto integrácie každého z každým samostatným spojením.

Toto prináša niekoľko výhod, napríklad je možné centrálné merať a vyhodnocovať využívanie a výkonové parametre služieb, jednotne implementovať bezpečnostné politiky a protokoly od autentifikácie, cez autorizáciu a prideľovanie oprávnení na vyvolávanie služieb v mene občana a podnikateľa, až po dynamickú ochranu pred kybernetickými útokmi. API Gateway sa z pohľadu architektúry stane dôležitou vstupnou bránou pre využívanie služieb eGovernmentu.²² OVM sa sústreďujú na migráciu existujúcich systémov do vládneho cloudu.

Modelovanie segmentovej architektúry nie je zatiaľ povinné, je zavádzané postupne, na báze dobrovoľnosti. Povinné je modelovanie architektúry v rámci štúdií uskutočniteľnosti projektov financovaných z OPII. Ku koncu roka 2019 má prístup do repozitára 15 ústredných orgánov štátnej správy a DEUS. Uvažuje sa o zavedení povinnosti pre OVM uložiť model architektúry do repozitára MetaIS po skončení projektu rozvoja, v čase nasadenia výstupov projektu do prevádzky.

¹⁹ <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/strategicke-priority-nikvs/index.html>.

²⁰ <https://metais.vicpremier.gov.sk/help> v časti Národná koncepcia informatizácie verejnej správy.

²¹ Zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov.

²² su_214 Centrálna API Manažment Platforma (Platforma pre publikovanie služieb štátu cez Open API). <https://metais.vicpremier.gov.sk/studia/detail/ed6146af-477e-0052-d178-cc75c5dd7876?tab=documents>

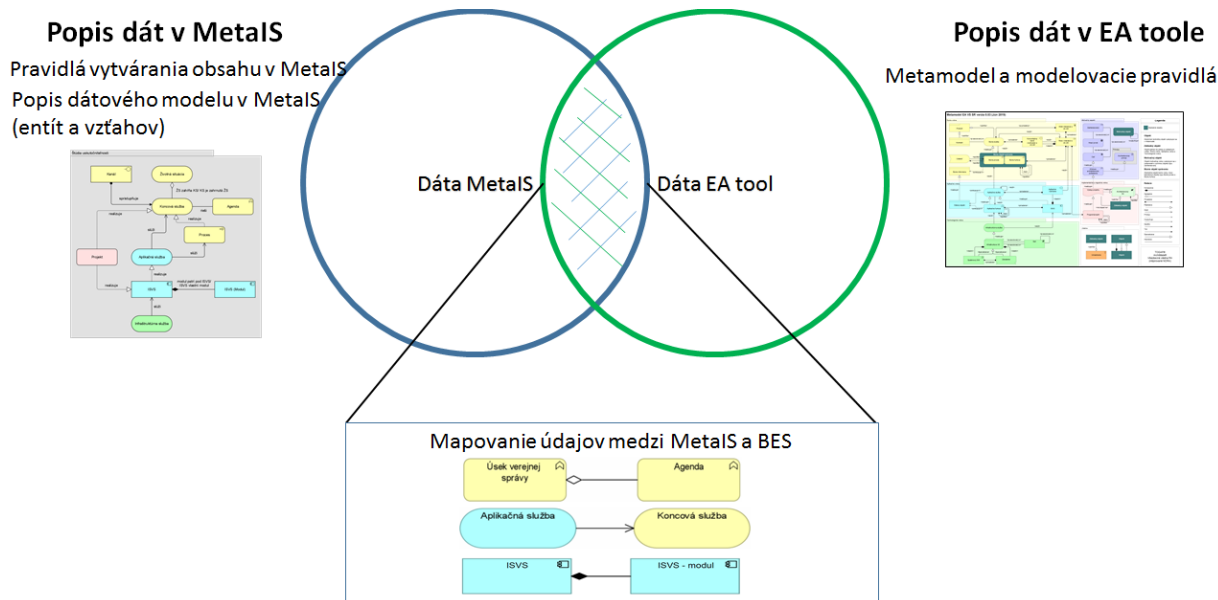
6.2 Modelovanie architektúry

Modelovanie architektúry ITVS je dôležitým nástrojom prípravy, koordinácie a realizácie vízií pre informatizáciu verejnej správy a optimalizáciu a integráciu procesov verejnej správy. Umožňuje komplexne dokumentovať, modelovať a analyzovať verejnú správu vo všetkých jej úrovniach.

Oddelenie správy architektúry eGovernmentu úradu je vecným gestorom centrálnej architektúry:

- koordinuje budovanie ITVS na národnej a nadnárodnej úrovni, určuje strategické a architektonické ciele a centrálnu a referenčnú architektúru ITVS SR,
- určuje rámce a princípy modelovania architektúry ITVS z hľadiska biznis, aplikačnej a technologickej architektúry,
- vytvára centrálny architektonický repozitár verejnej správy, definuje a rozvíja architektonické vzory, modelovacie šablóny,
- zabezpečuje podporu segmentových architektov, ktorých školí a vzdeláva a vykonáva dohľad nad segmentovými architektúrami,
- zabezpečuje podporu a konfiguráciu modelovacieho nástroja.

Modelovací nástroj je integrovaný so systémom MetaIS pre vzájomnú automatizovanú aktualizáciu vybraných dôležitých dát a ich vzťahov v MetaIS a v modeloch architektúr ITVS.

6.3 Nadrezortné centrálné bloky

V roku 2019 bol spracovaný a vydaný zoznam nadrezortných centrálnych blokov a podporných spoločných blokov, vrátane ich nadväznosti na projekty rozvoja IT a model centrálnej referenčnej aplikačnej architektúry vo verejnej správe.²³

Ustanovenie predpisu	Predmet
§ 6 zákona č. 305/2013 Z.z.	Ústredný portál verejnej správy
§ 10 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z.z.	Modul elektronických schránok
§ 10 ods. 5 zákona č. 305/2013 Z.z.	Autentifikačný modul / autentifikačná časť
§ 10 ods. 6 zákona č. 305/2013 Z.z.	Platobný modul (administratívna časť)
§ 10 ods. 7 zákona č. 305/2013 Z.z.	Modul centrálnej elektronickej podateľne

²³ Používateľská príručka MetaIS č. 6546/2020/oSAEG-1. <https://metais.vicepremier.gov.sk/help>

§ 10 ods. 8 zákona č. 305/2013 Z.z.	Modulu elektronických formulárov
§ 10 ods. 9 a § 31a ods. 9 zákona č. 305/2013	Modul elektronického doručovania
§ 10 ods. 10 zákona č. 305/2013 Z.z.	Notifikačný modul
§ 10 ods. 11 zákona č. 305/2013 Z.z.	Modul procesnej integrácie a integrácie údajov (bývalý modul úradnej komunikácie):
	a) jednotné pripojenie a interakcia prístupových miest
	b) procesné riadenie a realizáciu elektronickej úradnej komunikácie s orgánmi verejnej moci
	c) výmena elektronických správ medzi orgánmi verejnej moci
	d) jednotný prístup IS k IS OVM na účely výkonu VM elektronicky
	e) integrácia, synchronizácia, referencovanie a jednotný spôsob poskytovania údajov z IS
	f) evidencia oprávnení na získavanie dokumentov a údajov
§ 10 ods. 12 zákona č. 305/2013 Z.z.	Modul dlhodobého uchovávanía elektron. dokumentov a elektronických správ
§ 5 ods. 5 zákona č. 305/2013 Z.z.	Ústredné kontaktné centrum
Zákon o údajoch (pripravovaný)	Integrovaný informačný systém eDemokracie a otvorenej vlády
Zákon č. 55/2017 Z.z. o št.službe	Centrálny informačný systém štátnej služby
Zákon č. 1/1993 Z.z. o Zbierke zákonov	Elektronická zbierka zákonov - SLOV-LEX
§ 12 ods. 2 písm. b) zákona č. 95/2019 Z.z. o ITVS	Centrálny metainformačný systém verejnej správy
§ 23a zákona č. 305/2013 Z.z.	Centrálny register elektronických plnomocenstiev
Zákon č. 528/2008 Z.z. o pomoci a podpore poskyt. z fondov EÚ	Informačno technologický monitorovací systém 2014+
§ 5 zákona č. 215/2019 Z.z. o zaručenej elektronickej fakturácii a CES	Elektronická fakturácia
§ 8 zákona č. 3/2010 Z.z. o národnej infraštruktúre pre priestorové informácie	Register priestorových informácií
§ 4 zákona č. 95/2019 Z.z.	Govnet
§ 10a ods. 7 zákona č. 305/2013 Z.z.	Cloudové služby v modeli Infraštruktúra ako služba
§ 10a ods. 7 zákona č. 305/2013 Z.z.	Cloudové služby v modeli Platforma ako služba
Zákon č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám	Inteligentné regulácie (IT platforma lepšej regulácie podľa stratégie RIA 2020)
§ 5 ods. 4 zákona 305/2013	Integrované obslužné miesto
Uznesenie vlády SR č. 689/2011	Zoznam projektov financovaných formou návratnej a nenávratnej finančnej pomoci z verejných prostriedkov.
§ 5a ods. 8 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobode informácií	Verejný zoznam povinne zverejňovaných zmlúv.
§ 11, 18 až 23 zákona č. 95/2019 Z.z.	Kybernetická a informačná bezpečnosť

6.3.1 Elektronické schránky a ich využívanie

	2018	2019	Nárast v %
Počet zriadených elektronických schránok	6 184 323	6 073 126	-1,80
z toho fyzické osoby	4 988 151	5 047 690	1,19
z toho právnické osoby (právnické osoby a fyzické osoby podnikatelia)	1 187 090	1 020 179	-14,06
Počet elektronických schránok aktivovaných na doručovanie	391 658	442 816	13,06
z toho fyzické osoby	82 906	105 919	27,76
z toho právnické osoby (právnické osoby a fyzické osoby podnikatelia)	300 082	327 987	9,30

NASES prevádzkuje približne 6 mil. elektronických schránok pre fyzické osoby, fyzické osoby - podnikateľov, právnické osoby a orgány verejnej moci.

Povinnosť využívať schránky na komunikáciu so štátom mali v roku 2019 právnické osoby (zapísané v obchodnom registri) a orgány verejnej moci.

V zmysle § 60b ods. 3 zákona o e-Governmente, ak ide o právnické osoby, ktoré nemajú aktivovanú elektronickú schránku a nie sú zapísané v obchodnom registri, správca modulu elektronických schránok vykoná úkon v procese aktivácie podľa § 13 ods. 1 písm. a) zákona o eGovernmente 1.6.2020. Keďže aktivácia elektronickej schránky na elektronické doručovanie začína úkonom správcu modulu elektronických schránok a končí prvým prístupom oprávnenej osoby do elektronickej schránky, najneskôr však uplynutím desiateho dňa odo dňa vykonania úkonu správcu modulu elektronických schránok, t.j. v roku 2020 budú mať elektronickú schránku aktivovanú na doručovanie už všetky právnické osoby.

Na dobrovoľnej báze môžu komunikovať občania a fyzické osoby - podnikatelia. Kým v roku 2018 malo dobrovoľne aktivovanú schránku 1,6 % občanov, ku koncu roka 2019 iba o niečo viac (2 %), čo predstavuje medziročný nárast v počte približne o 28 %. V rámci prípravy zákona o eGovernmente sa uvažovalo o povinnom zavedení elektronických schránok pre fyzické osoby – podnikateľov, ale takáto povinnosť nebola priechodná ani ustanovená zákonom.

6.3.2 Elektronické podania a doručovanie úradných zásielok

Počet zaslaných a doručených zásielok

	2018	2019	Nárast v %
Počet podaní na úrady	3 475 046	4 433 025	27,57
Počet úradných rozhodnutí zaslaných cez ÚPVS	10 952 576	14 375 538	31,25
z toho elektronicky	n/a	13 529 395	
z toho listinne	n/a	846 143	

Počet využitých elektronických služieb prostredníctvom portálu stále narastá, kým v roku 2018 bolo zaslaných 3,5 mil. elektronických podaní na úrady, v nasledujúcom roku ich počet stúpol o 27 %, čo je približne 1 mil. podaní.

Jednotlivé úrady majú povinnosť komunikovať elektronicky a zasielať úradné rozhodnutia prostredníctvom centrálného úradného doručovania na ÚPVS (povinnosť platí pre rozpočtové organizácie od 1.11.2018). V závislosti od toho, či adresát rozhodnutia má aktivovanú svoju elektronickú schránku na doručovanie, je mu úradná zásielka doručovaná do schránky alebo listinne poštou.

Prostredníctvom centrálného doručovania bolo v roku 2019 doručených cez ÚPVS viac ako 14 mil. úradných zásielok, čo predstavuje úsporu pre štát až 60 mil. EUR. Na podaniach, ktoré občania a podnikatelia zasielali elektronicky sa celkovo ušetrilo na poštovnom v roku 2019 približne 8,2 mil. eur. Rozhodnutia, ktoré boli doručené priamo do elektronickej schránky ušetrili občanom čas strávený na pošte vyjadrený v peniazoch na 20,2 mil. eur.

Úspory pri centrálnom elektronickej doručovaní

	2018	2019	%
Úradné doručovanie	46 877 025,30 EUR	60 131 166,70 EUR	31,25
z toho elektronicky*	n/a	57 905 810,60 EUR	
z toho listinne**	n/a	2 225 356,09 EUR	
Elektronické podania***		8 201 096,25 EUR	
Čas ľudí na poštách****	15 109 078,60 EUR	20 219 680,80 EUR	
Životné prostredie (počet stromov)*****	548	719	

* pre výpočet úspory bola použitá hodnota 4,28 EUR

** pre výpočet úspory bola použitá hodnota 2,63 EUR

*** pre výpočet úspory bola použitá hodnota 1,85 EUR

**** výpočet úspory bol kalkulovaný cez predpoklad: 1 podanie=30 min. na pošte, minimálna hodinová mzda v roku 2019 - 2,989 EUR, v roku 2018 - 2,759 EUR

***** výpočet úspory bol kalkulovaný cez predpoklad: 1 strom = 80 000 A4 , 1 rozhodnutie = 4 listy formátu A4

6.3.3 Služby modulu elektronických platieb prostredníctvom IS pre platby a evidenciu správnych a súdnych poplatkov

Koncom januára 2018 sa začala pilotná prevádzka služieb s možnosťou platby kartou online priamo z elektronickej schránky na ÚPVS. Prvými službami zapojenými do tohto systému bolo 25 elektronických služieb Ministerstva vnútra SR a jedna služba ústredného portálu, a to Žiadosť o opätovnú aktiváciu elektronickej schránky na doručovanie.

V rámci služieb Ministerstva vnútra SR išlo najmä o agendu evidencie pobytu občanov, matričné služby, služby elektronickeho občianskeho preukazu a služby súvisiace s dopravným inšpektorátom.

V priebehu roka 2019 pribudlo ďalších 66 nových služieb s možnosťou online platby kartou. Išlo o služby Ministerstva dopravy a výstavby SR (agenda Jednotného IS v cestnej doprave), Ministerstva spravodlivosti SR a to exekučné a upomínacie konanie a žiadosť na Generálnu prokuratúru SR o výpis/odpis z registra trestov.

Počet elektronických služieb s možnosťou úhrady cez platobnú kartu

rok	Počet služieb
2018	26
2019	66

V priebehu roka 2020 sa na systém platby kartou plánujú pripojiť, napríklad systémy Ministerstva spravodlivosti SR – Obchodný register SR, Ministerstva vnútra SR – Živnostenský register SR, Jednotné kontaktné miesto a Finančného riaditeľstva v oblasti daňovej a colnej agendy.

Príkazy na úhradu vytvorené ÚPVS

	2018	2019	Nárast v %
Vystavené príkazy na úhradu cez ÚPVS (počet ks)*	7 878	26 434	235,54
z toho uhradené cez platobnú bránu - virtuálny kiosk (eSchránka - platba kartou, webová/mobilná aplikácia Slovenskej pošty)	3 479	12 582	261,66

z toho uhradené inak (prevodný príkaz, poštová poukážka, kiosk)	3 920	10 053	156,45
z toho neuhradené	479	3 799	693,11
Vystavené príkazy na úhradu cez ÚPVS (EUR)	747 320,90	2 440 452,50	226,56
z toho uhradené cez platobnú bránu - virtuálny kiosk (eSchránka - platba kartou, webová/mobilná aplikácia Slovenskej pošty)	204 462,80	953 242,00	366,22
z toho uhradené inak (prevodný príkaz, poštová poukážka, kiosk)	514 880,90	1 058 891,50	105,66
z toho neuhradené	27 977,20	428 319,00	1430,96

* V uvedenom počte sa nenachádzajú príkazy vytvorené prostredníctvom modulu elektronických platieb za iné ako správne a súdne poplatky. Tieto nie je momentálne možné platiť kartou online cez platobnú bránu.

Celkovo za rok 2018 bolo prostredníctvom ÚPVS vystavených 7 878 ks platobných príkazov v celkovej hodnote 747 320,90 EUR a v roku 2019 už 26 434 ks v celkovej hodnote 2 440 452,50 eur, čo predstavuje nárast v počte približne o 236 %.

Pomer platieb uhradených cez platobnú bránu a inými kanálmi bol v roku 2018 približne 1:1, pričom úhrady iným spôsobom boli využité pri 3 920 službách (podaniach) a prevyšovali nad platbou kartou o približne 500 podaní.

Na rozdiel od toho sme v roku 2019 zaznamenali zvyšujúci sa trend využívania platby kartou oproti iným spôsobom úhrady. Platbu kartou využili občania pri 12 582 službách, pričom cez iné spôsoby úhrady zaplatili za 10 053 služieb.

V medziročnom porovnaní predstavuje nárast počtu príkazov uhradených cez platbu kartou približne o 262 %.

6.4 Slovensko.sk a podporné služby

V priemere je na portáli www.slovensko.sk za rok evidovaných 19 mil. prístupov. Medziročný nárast prístupov na portál predstavuje približne 25 %. Prostredníctvom kontaktného formulára alebo telefonicky bolo vybavených v priemere 78 tis. požiadaviek.

	2018	2019	Nárast v %
Počet prístupov na slovensko.sk	17 558 133	21 982 647	25,20
Počet vybavení v Kontaktnom centre	79 664	76 413	-4,08
Slovenská národná certifikačná autorita			
Počet vydaných certifikátov		942	
Počet vydaných časových pečiatok		9 535 895	
Vydané certifikáty v hodnote EUR		32 708,48	
Vydané časové pečiatky v hodnote EUR		914 873,77	

Od 1.8.2019 poskytuje NASES kvalifikované dôveryhodné služby, pričom za obdobie piatich mesiacov vydal 942 mandátnych certifikátov a certifikátov pre elektronickú pečať a 9 535 895 elektronických časových pečiatok.

6.4.1 Prihlasovanie cez eIDAS

V zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 (ďalej aj „eIDAS“) platí povinnosť pre subjekty verejného sektora uznávať prostriedky elektronickej identifikácie vydané v inom členskom štáte EÚ na účely prístupu k službám, ktoré poskytuje subjekt verejného sektora

online. Na základe tejto povinnosti bolo od 29.9.2018 umožnené prihlasovanie na Ústrednom portáli verejnej správy prostredníctvom eIDAS Node pre zahraničné fyzické osoby. Po prihlásení na Ústredný portál sa zahraničné fyzické osoby mohli automaticky prihlásiť aj na špecializované portály.

Prihlasovanie cez eIDAS Node priamo na prihlasovacej stránke na všetkých špecializovaných portáloch (s výnimkou portálu Finančnej správy) integrovaných na autentifikačný modul Ústredného portálu verejnej správy bolo spustené od 28.2.2019. Používateľovi sa zobrazí prihlasovacia obrazovka s možnosťou výberu spôsobu prihlásenia buď pomocou slovenského občianskeho preukazu alebo pomocou prihlasovacieho prostriedku vydaného v krajine EÚ. Prihlasovacia stránka je k dispozícii aj v anglickom jazyku.

6.4.2 Povinnosť akceptovať elektronickú identifikáciu z iných členských štátov Európskej únie

Do konca roka 2019 vznikla povinnosť akceptovať elektronickú identifikáciu na základe schémy elektronickej identifikácie viacerých členských štátov EÚ, a to z Nemecka, Talianska, zo Španielska, Luxemburska, Estónska, Chorvátska a Belgicka. Do konca roka 2019 notifikovali schému elektronickej identifikácie ďalšie štáty, a to z Portugalska, Spojeného kráľovstva, Holandska, Českej republiky, Slovenskej republiky a Lotyšska. Povinnosť akceptovať elektronickú identifikáciu je do 12 mesiacov od zverejnenia notifikácie v úradnom vestníku EÚ. Zoznam krajín s aktuálnym stavom procesu ich notifikácie sa nachádza na portáli Európskej komisie.²⁴ Možnosť testovať prihlasovanie identít z týchto krajín je dostupná cez slovenský eIDAS Node aj v testovacom prostredí.

7. Plán realizácie informatizácie verejnej správy

Detailný akčný plán informatizácie verejnej správy definuje aktivity na dosiahnutie cieľov informatizácie v období 2017 až 2023. Detailný akčný plán bol zosúladený s výstupmi zo schválených strategických priorít.¹² Akčný plán informatizácie verejnej správy definuje aktivity pre realizáciu všetkých cieľov definovaných NKIVS a predstavuje tak „cestovnú mapu“ pre jej naplnenie.

Detailný akčný plán informatizácie verejnej správy definuje v rámci celkovej množiny aktivít nasledujúce priority:

- Realizácia princípu „1x a dost“ (v rámci oblasti Lepšie dáta).
- Kvalitnejšie poskytovanie služieb občanom a podnikateľom (v rámci oblasti Lepšie služby).
- Zvyšovanie efektivity verejnej správy vďaka vládne cloudu (v rámci oblasti „Zdieľané služby vládneho cloudu“) a hybridnému režimu jeho fungovania.

V nadväznosti na dokument „Systém vzájomnej koordinácie medzi OPII a Operačným programom Efektívna verejná správa, ktorý upravuje koordináciu medzi operačnými programami, bola zriadená Hodnotiaca komisia na posudzovanie reformných zámerov Ministerstva vnútra SR, ktorá zverejňuje schválené reformné zámery.²⁵

Témy Akčného plánu informatizácie verejnej správy na roky 2017 – 2020 sa naplňajú najmä prostredníctvom národných projektov a dopytovo-orientovaných projektov financovaných z OPII.

²⁴ <https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/EIDCOMMUNITY/Overview+of+pre-notified+and+notified+eID+schemes+under+eIDAS>

²⁵ http://www.reformuj.sk/reformne_zamery/schvalene-reformne-zamery/
<https://slovensko.digital/projekty/lepsi-egovernment>, Lepšie riešenie e-Governmentu v SR, kód projektu 314011M065.

7.1 Národné projekty OPII PO7

Úrad v roku 2019 vyhlásil 31 vyzvaní na národné projekty (ďalej len „NP“), ktoré budú naplňať ciele informatizácie a to nasledovnými aktivitami a cieľmi, ktoré sa dosiahnu po ich implementácii:

1. NP Zvýšenie kapacity vládneho cloudu v Datacentre Kopčianska – fáza 1, ktorého cieľom je rozšírenie kapacity vládneho cloudu, zjednodušenie poskytovania služieb IaaS tak, aby došlo k efektívnejšiemu vynakladaniu IT výdavkov štátu a k modernizácii informačných služieb štátu.
2. NP Centrum ochrany kritickej infraštruktúry a podpora činností v oblasti krízového riadenia Slovenskej republiky v gescii MH SR s cieľom znížiť škody zapríčinené incidentami na kritickej infraštruktúre, zvýšiť schopnosť reagovať na možné hrozby z pohľadu bezpečnosti, ale aj dosiahnuť kompatibilitu krízových riešení s ostatnými krajinami Európskej únie.
3. NP Konsolidovaná analytická vrstva - využitie dát pre zlepšenie fungovania inštitúcií verejnej správy, ktorého cieľom je zlepšenie možnosti a schopnosti analytických jednotiek štátu poskytovať relevantné analýzy pre prípravu stratégií, vyhodnocovanie dopadov politík, či hodnotenie dopadov regulácií a záťaže projektov na verejné investície.
4. NP Atlasu pasívnej infraštruktúry postupne prepojí informácie o umiestnení telekomunikačných, plynových, ale aj kanalizačných či elektroenergetických sietí a optimalizuje tak investičné rozhodnutia pri plánovaní infraštruktúry, zníži náklady na realizáciu rozkopávok, ale aj počet výluk a obmedzení v mestách i obciach.
5. NP Implementácia a integrácia podporného informačného systému na zlepšenie prístupu k analytickým dátam, zvýšenie ich konzistentnosti a dostupnosti v rezorte zdravotníctva tak, aby mohli byť podkladom pre kvalitné manažérske rozhodovanie s prínosmi pre pacientov v podobe kvalitnejšej zdravotnej starostlivosti.
6. NP Vybudovanie Centra simulácie, výskumu a výuky kybernetických hrozieb a kybernetickej bezpečnosti na zvýšenie povedomia o kybernetickej bezpečnosti a výškolenie IT zamestnancov štátnej správy a samosprávy akým spôsobom reagovať na neustále vznikajúce nové bezpečnostné hrozby, ako aj vytvorenie priestoru na reálny tréning.
7. NP Rozšírenie portfólia služieb a inovácia služieb elektronického zdravotníctva zvýši atraktivnosť a využívanie eZdravia, a to zapracovaním nových služieb v prospech lekárov i pacientov.
8. NP Jednotný informačný systém štatistických údajov na zníženie administratívnej záťaže podnikateľov, zefektívnenie zberu ekonomických dát, zvýšenie konzistencie zbieraných údajov a v neposlednom rade aj zníženie nákladov na štatistické zisťovanie.
9. NP Centralizovaný systém súdneho riadenia skráti čas potrebný na vybavenie vecí v sporových občianskych a obchodných veciach o 57 dní, v prípade konkurzov o 300 dní, zavedie manažment kvality na sudy a výrazne uľahčí prácu sudcom a pracovníkom súdov.
10. NP Vybudovanie nosnej infraštruktúry bezpečného informačno-komunikačného systému FS SR na ochranu citlivých dát daňových poplatníkov, zabránenie krádeži identít, zmodernizovanie informačného systému Finančnej správy SR.
11. NP Otvorené údaje 2.0 - Rozvoj centrálnych komponentov pre kvalitné zabezpečenie otvorených údajov na zverejnenie a jednoduchšiu dostupnosť údajov štátu, skvalitnenie a užívateľské zjednodušenie centrálneho portálu otvorených dát.
12. NP Modernizácia dávkových agend Sociálnej poisťovne umožní lepšiu komunikáciu so Sociálnou poisťovňou, zníženie byrokracie a zabránenie oneskorenému vyplácaniu dôchodkov.

13. NP Redizajn siete Govnet s cieľom zásadne zvýšiť bezpečnosť siete a navyše umožňovať šifrované videokonferencie.
14. NP Elektronizácia služieb regionálneho a vysokého školstva SR, vďaka ktorému budú elektronizované služby pre základné, stredné a vysoké školy.
15. NP IT platforma lepšej regulácie podľa stratégie RIA 2020 – Fáza 2: Dátový projekt, ktorého cieľom je zrozumiteľný prehľad práv a povinností pre podnikateľov, verejnú správu a občanov.
16. NP Komplexný informačný systém riadenia výkonnosti a podpory poskytne IT nástroje na podporu riadiacich procesov, aké bežne vyžívajú veľké komerčné organizácie ako sú banky a telekomunikační operátori.
17. NP Informačný systém - Živnostenský register, ktorého cieľom je kompletná elektronizácia a optimalizácia procesov, ktorá zabezpečí zvýšenie flexibility a zjednotenie vykonávaných procesov a postupov, zrušenie miestnej príslušnosti, zlepšenie kvality informácií, synchronizácia údajov s inými registrami, zníženie administratívnej záťaže, zrýchlenie konania odstránením sprostredkovateľských aktivít medzi treťou stranou a ministerstvom.
18. NP Národný systém testovania a certifikácie digitálnych kompetencií – eSMART, ktorého cieľom je vytvorenie inovatívneho nástroja na hodnotenie a certifikáciu občanov, s dôrazom na kognitívne úrovne digitálnych kompetencií znevýhodnených skupín obyvateľstva, ktorým umožní zlepšenie prístupu k zamestnanosti, ako aj zvýšenie možnosti ich inklúzie do spoločnosti.
19. NP Informačný systém elektronickej fakturácie (IS EFA), ktorého cieľom je vytvorenie prostredia pre vyhotovenie, zasielanie, prijatie elektronickej faktúry v súlade s legislatívou EÚ a SR pri obchodnom vzťahu ekonomických subjektov v rámci procesov verejného obstarávania.
20. NP Systém verejného obstarávania, ktorého cieľom je primárne elektronizovať všetky fázy a postupy verejného obstarávania a stanoviť rámec pre ďalší rozvoj verejného obstarávania v SR vychádzajúci z dlhodobej stratégie rozvoja verejného obstarávania, odporúčaní vyplývajúcich zo záverečnej správy OECD s názvom "Vývoj a implementácia národnej stratégie elektronického obstarávania pre Slovensko".
21. NP Zefektívnenie štátneho dozoru v starostlivosti o životné prostredie s cieľom zlepšenia smerovania kontrol, zvýšenia ich efektivity a rozšírenie možností informovania verejnosti, zjednodušenia podávania podnetov cez mobilnú aplikáciu, integritou výsledkov činnosti, procesov meraní parametrov životného prostredia a zefektívnením inšpekčnej, povoľovacej aj sankčnej činnosti.
22. NP Pamiatkový informačný systém, ktorého cieľom je skrátenie procesu výkonu štátnej správy, optimalizácia služieb voči občanom a podnikateľom, optimalizácia procesov a zlepšenie dostupnosti informácií.
23. NP Register zbraní a streliva s cieľom centralizácie relevantných zdrojov, efektívne využitie ľudských, technologických, inštitucionálnych, administratívnych kapacít a reforma verejnej správy.
24. NP Centrálna API Manažment Platforma (Platforma pre publikovanie služieb štátu cez Open API), ktorého cieľom je rozšírenie komunikačných kanálov, resp. multikanálový prístup k službám, ako technologickým predpokladom pre efektívnu interakciu verejnej správy s koncovými používateľmi (občanmi / podnikateľmi / pracovníkmi VS).

25. NP Online procesy eZdravia, ktorého výsledkom budú konsolidované služby s optimalizáciou agendy, skrátenia doby vybavenia registrácie a ukončenia ich platnosti v cieľových registroch pre eZdravie.
26. NP Optimalizácia procesov riadenia a prevádzky Zboru väzenskej a justičnej stráže, ktorého cieľom je optimalizácia procesov riadenia a prevádzky Zboru väzenskej a justičnej stráže, analýzu procesov, optimalizáciu vnútorných procesov prevádzky zboru a životného cyklu klienta.
27. NP Monitorovací systém pre reguláciu a štátny dohľad s cieľom posilnenia výkonu regulácie a štátneho dohľadu elektronických komunikácií a poštových služieb a zlepšenia dostupnosti ultra-rýchleho internetu na Slovensku.
28. NP Elektronický register mimovládnych neziskových organizácií nastavujúci záväzné štandardy a parametre činností na celom území SR a systémové riešenie na národnej úrovni.
29. NP Projekt rozvoja IS pre elektronické služby Regulačného úradu s cieľom zefektívnenia procesov, zvýšenie proklientskej orientácie, zníženia administratívneho zaťaženia podnikateľov, občanov aj štátnych zamestnancov pri vybavovaní životných situácií.
30. NP Komplexný analytický nástroj pre podporu ekonomickej regulácie, ktorého cieľom je vytvorenie nástrojov pre ekonomickú reguláciu v zdravotnej starostlivosti, ktorého primárnym zámerom je kvalitnejšie a udržateľné zdravotníctvo.
31. NP Zabezpečenie efektívneho používania služieb ESO1 poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti na celom území SR (projekt ESO1 - D), ktorého cieľom je skrátenie čakacích lehôt na zdravotné a ošetrovateľské výkony a revitalizácia ambulantnej starostlivosti aj v oblasti posilňovania integrovanej zdravotnej starostlivosti.

7.2 Dopytovo-orientované projekty

Ciele informatizácie budú napĺňané realizáciou projektov predložených na základe výziev vyhlásených v roku 2019.²⁶ Na podporu prioritných tém úrad v roku 2019 vyhlásil nasledujúce dopytové výzvy, z ktorých každá mala 2 hodnotiace kolá:

- Zvýšenie úrovne informačnej a kybernetickej bezpečnosti v podsektore ISVS / ITVS,
 - Digitálna inklúzia,
 - Lepšie využívanie údajov inštitúciami verejnej správy,
 - Malé zlepšenia eGov služieb,
 - Manažment údajov inštitúcie verejnej správy,
 - Migrácia ISVS do IaaS,
 - Wifi pre Teba.
1. Pomôcť inštitúciám štátnej správy lepšie sa pripraviť na možné kybernetické hrozby bolo cieľom otvorenej dopytovo-orientovanej výzvy „Zvýšenie úrovne informačnej a kybernetickej bezpečnosti v podsektore ISVS / ITVS“ s alokáciou 20 miliónov EUR. Výzva je určená ministerstvám a ostatným ústredným orgánom štátnej správy, ktoré spadajú pod sektor informačných systémov verejnej správy. Predložených bolo 11 projektov.
 2. Cieľom otvorenej výzvy „Digitálna inklúzia“ je výraznejšie začlenenie ľudí zo znevýhodnených skupín do digitálneho prostredia. Výzva bola určená inštitúciám verejnej správy na projekty zamerané pre ľudí so zdravotným postihnutím a občanov vo veku od 55 do 74 rokov s celkovou alokáciou 15 miliónov eur. “ V rámci tejto dopytovej bolo predložených 7 projektov.

²⁶

<https://www.mirri.gov.sk/projekty/projekty-esif/operacny-program-integrovana-infrastruktura/prioritna-os-7-informacna-spolocnost/vyzvania-a-vyzvy/archiv-vyziev/>

3. V rámci dopytovej výzvy „Lepšie využívanie údajov inštitúciami verejnej správy“ s celkovou alokáciou 20 mil. EUR bolo predložených 15 projektov. Cieľom výzvy bolo podporiť jednotlivé inštitúcie verejnej správy v oblasti lepšieho využívania údajov a napomôcť im, aby sa analytické využívanie dát stalo pre ne cieľovo orientovanou aktivitou a zlepšili tak svoje fungovanie.
4. V rámci dopytovej výzvy „Malé zlepšenia eGov služieb“, bolo predložených 17 projektov. Výzva Malé zlepšenia eGov služieb bola zameraná najmä na elektronické služby pre občanov a podnikateľov. Ide napríklad o jednoduchšie formuláre, notifikácie o stave služby či možnosť vybaviť nejakú službu cez telefón alebo online bez toho, aby bolo potrebné dokladať ďalšie papiere či chodiť po úradoch. Cieľom výzvy bolo zvýšenie využívania elektronických služieb. Projekty musia riešiť také služby, ktoré už dnes preukazujú minimálne 5-tisíc podaní ročne.
5. V rámci dopytovej výzvy „Manažment údajov inštitúcie verejnej správy“ bolo predložených 26 projektov. Cieľom výzvy je systematický manažment dát v informačných systémoch verejnej správy. Môžu byť podporené oblasti, ako je napríklad čistenie údajov, interná integrácia či konsolidácia údajov. Jednotlivé projekty môžu získať nenávratný finančný príspevok od 200-tisíc do 5 miliónov eur. Spolu je na projekty vyčlenených 26,7 milióna EUR z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR).
6. Výzva „Migrácia ISVS do IaaS“ uľahčí potenciálnym žiadateľom migrovať svoje informačné systémy do vládneho cloudu. Žiadatelia tým ušetria svoje financie, ktoré by inak museli investovať do správy vlastných informačných systémov. Projekty úspešných žiadateľov budú podporené sumou od 200-tisíc až 1,5 milióna eur. Spolu je vyčlenená alokácia 7,5 milióna EUR. V rámci tejto dopytovej bolo celkovo predložených 10 projektov.
7. V roku 2018 bola vyhlásená aj dopytová výzva „WiFi pre Teba“, ktorá nadväzuje na iniciatívu Európskej komisie Bezplatné Wi-Fi pre obyvateľov EÚ (WiFi4EU). Cieľom výzvy bolo priniesť bezplatné pripojenia občanom na verejných priestranstvách obcí a na iných miestach, ktoré sú verejnosti prístupné, bez obmedzenia, pričom v roku 2019 boli vyhlásené 4 hodnotiace kolá. Tým bude výzva uzavretá. V rámci tejto dopytovej výzvy „WiFi pre Teba“ bolo predložených 579 žiadostí o finančný príspevok.

Zásobník projektov je dostupný na webe: <https://over.statneit.sk>. Stránka je aktualizovaná priebežne podľa schvaľovaných projektov. Pri každom sú znázornené etapy projektu, v ktorých sa projekt nachádza:

- schválený reformný zámer,
- štúdia uskutočniteľnosti,
- vyhlásené verejné obstarávanie,
- zmluva s dodávateľom,
- detailná funkčná špecifikácia,
- dokončená implementácia,
- začaté testovanie,
- nasadenie do prevádzky.

Veľmi pozitívne hodnotíme verejné prerokovanie štúdií uskutočniteľnosti projektov OPII, ktoré sa realizuje pre národné aj dopytové projekty, ktoré prispieva k zvýšeniu kvality spracovania štúdií a verejnému dohľadu nad pripravovanými projektmi. Rovnako aj verejná dostupnosť konzultovaných a schválených štúdií uskutočniteľnosti projektov, ktoré sa spracúvajú a sú dostupné v MetaIS, umožňuje verejný dohľad nad implementáciou projektov.

Zodpovednosť za detailné riešenie navrhovaných pracovných balíčkov, t. j. príprava legislatívy, vypracovanie reformného zámeru, štúdie realizovateľnosti a následnú realizáciu formou

zabezpečenia implementácie príslušného projektu nesie príslušný gestor podľa prislúchajúcej kompetencie alebo objektívne určený gestor.

7.3 Posudzovanie efektívnosti výdavkov

Ciele, princípy a priority NKIVS sa nevzťahujú len na výdavky OPII a Operačný program Efektívna verejná správa, ale na všetky operačné programy, vrátane IT výdavkov financovaných zo štátneho rozpočtu. Od začiatku roka 2017 prebieha koordinácia medzirezortného programu 0EK Informačné technológie, prostredníctvom ktorého sú financované výdavky na IT zo štátneho rozpočtu.

Medzirezortný program 0EK poskytuje dohľad nad čerpaním finančných prostriedkov v rámci celej štátnej správy. V roku 2019 úrad posúdil v spolupráci s Ministerstvom financií SR 494 rozpočtových opatrení správcov kapitol v celkovej výške cca 333 mil. EUR.²⁷

V roku 2019 úrad metodicky usmernil rozpočtovanie nákupu IT v rámci medzirezortného programu a zriadil portál k danej téme.²⁸ Medzirezortný program je prepojený (integrován) s Rozpočtovým informačným systémom a MetaIS. Štruktúra nákupu je rozdelená nasledovne:

1. Bežné výdavky

fixné (povinné)	variabilné (nepovinné)
oznámenie	- do 200 000 (oznámenie)
	- nad 200 000 (žiadosť)
	- nad 5 mil. (štúdia uskutočniteľnosti)

2. Kapitálové výdavky

fixné (povinné)	variabilné (nepovinné)
oznámenie	- do 200 000 (oznámenie)
	- nad 200 000 (žiadosť)
	- nad 5 mil. (štúdia uskutočniteľnosti)

Jedným z dokumentov, ktorý je úzko spätý s posudzovaním efektívnosti výdavkov, je materiál schválený uznesením vlády SR č. 286/2019 k povinnosti prednostne pristupovať k platným a účinným centrálnym IKT zmluvám. Účelom tohto materiálu je zabezpečenie centralizovaného prístupu k nákupu produktov a služieb súvisiacich so zabezpečením licenčného pokrytia IKT na úseku štátnej a verejnej správy, ktorého cieľom je najmä efektívne a hospodárne vynakladanie finančných prostriedkov štátu pri nákupe licenčných produktov a služieb.

Zásadným zdrojom financovania informačných technológií je OPII, prioritná os 7: Informačná spoločnosť, ktorú úrad koordinuje nielen z pohľadu výkonu kompetencií Sprostredkovateľského orgánu, ale aj v rámci koordinácie prípravy reformných zámerov a štúdií uskutočniteľnosti, ktoré sú predpokladom na podanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok.

8. Odporúčania na zlepšenie riadenia IT

V zmysle Revízie výdavkov na informatizáciu 2.0 z roku 2020 a Implementačného plánu na rok 2020, konkrétne opatrenie 1: Pri aktualizácii NKIVS zadefinovať agregátny ukazovateľ na hodnotenie výsledkov informatizácie so súčasnými a cieľovými hodnotami,

úloha 1.2: V informácii o plnení NKIVS odpočtovať dosiahnutý posun a formulovať odporúčania na ďalšie obdobie sú doplnené do tejto informácie odporúčania na obdobie 2020.

²⁷ <http://over.statneit.sk>

²⁸ <http://nakup-it.sk/>

Odporúčania na rok 2020 sú štruktúrované do nasledovných oblastí, pričom sa týkajú rôznej fázy životného cyklu, či už ide o plánovanie, budovanie alebo prevádzku informačnej technológie.

8.1 Programové plánovanie informačných technológií

Vytvoriť samostatné nákladové strediská v štátnom rozpočte pre informačné systémy, ktorých ročná prevádzka prekračuje sumu 100 tis EUR.

V roku 2016 vznikol medzirezortný program v štátnom rozpočte na ktorom začali jednotlivé ústredné orgány štátnej správy a ostatné ústredné orgány štátnej správy rozpočtovať IT výdavky. Vznikol globálny prehľad výdavkov na IT v rámci výdavkov v štátnej správe. Ďalším krokom je tento globálny pohľad na výdavky členiť na samostatné nákladové strediská. Kritérium 100 tis EUR per systém bolo zvolené tak, že približne 80% výdavkov na prevádzku a rozvoj informačných systémov tvorí 20% informačných systémov z celkového počtu informačných systémov štátnej správy.

Nastaviť nové merateľné ukazovatele v štátnom rozpočte pre informačné systémy, ktorých ročná prevádzka prekračuje sumu 100 tis EUR.

Štátny rozpočet sa tvorí ako programový dokument, ktorý podobne ako externé zdroje (napr. európske štrukturálne a investičné fondy) plánované cez operačné programy obsahuje konkrétne finančné prostriedky viazané na dosiahnutie merateľných ukazovateľov. Na základe analýzy cieľov a merateľných ukazovateľov definovaných na rok 2019 navrhujeme nastaviť nové merateľné ukazovatele ktoré podporia princípy S.M.A.R.T cieľov. Pre unifikáciu ukazovateľov sme vytvorili a dali k dispozícii katalóg z ktorého môžu merateľné ukazovatele pri návrhu rozpočtu na rok 2021 až 2023 stanoviť.

Rozpočtovať v štátnom rozpočte na samostatných podpoložkách výdavky na prevádzku systému, samostatne na zmenu systémov a samostatne na rozvoj systémov.

Na základe analýzy IT výdavkov vynaložených v roku 2019 zo štátneho rozpočtu bola identifikovaná rozdielna prax pri evidovaní výdavkov na prevádzku, rozvoj a budovanie dodatočných častí informačných systémov. Pre uplatnenie princípu „eyes on, hands off“ ktorý nám umožní ex-post finančný controlling výdavkov na IT na základe verejne dostupných a rovnakých pravidiel. Otvorené prostredie umožní verejnosti ako aj ministerstvu vyhodnocovať výkonnosť systémov komplexne.

8.2 Ľudské zdroje

Posilniť interné kapacity prijímateľov finančných prostriedkov z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra, Prioritná os 7.

Na základe analýzy štruktúry výdavkov národných projektov financovaných z OPII PO7 (cca 500 mil. EUR) bolo identifikované riziko finančného poddimenzovania zastúpenia interných ľudských zdrojov v projektoch. Ideálnym stavom je, aby prijímatelia v projektoch disponovali aspoň 10% finančnou obálkou z rozpočtu na projekt pre nasledovné role: projektový manažér, IT architekt, biznis analytik, špecialista pre kybernetickú bezpečnosť. Obsadenie uvedených rolí internými kapacitami znižujeme riziko nedodržania požiadaviek biznis vlastníkov, požiadaviek na zákony a štandardy informačných technológií a požiadaviek na návratnosť projektu vyjadrenú v cost-benefit-analýzach.

8.3 Verejné obstarávanie

Pracovať pri obstarávaní nových zmlúv o prevádzke a podpore informačných systémov na odstránení vendor-locku.

Verejná správa v niektorých prípadoch nedisponuje licenciou k autorsky chránenej unikátnej časti informačného systému. Odporúčanie je pracovať pri obstarávaní nových zmlúv o prevádzke a podpore informačných systémov na odstránení vendor-locku. Spôsoby a postupy sú upravené a ďalej aktualizované na základe praktických skúsenosti v Koncepcii nákupu IT vo verejnej správe:

<https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2019/07/Koncepcia-nákupu-IT-vo-verejnej-sprave-5.zip> ako aj na platforme pracovnej skupiny k obstarávaniu IT. Ideálnym stavom je odstrániť vendor-lock pre ten zoznam informačných systémov, ktoré tvoria väčšinu nákladov štátnej správy na IT.

Na uvedených odporúčaniach aktívne pracuje ministerstvo spoločne so všetkými ministerstvami a ich podriadenými organizáciami.

9. Záver

NKIVS schválená 28. septembra 2016 nadviazala na Strategický dokument pre oblasť rastu digitálnych služieb a oblasť rastu digitálnej siete novej generácie.²⁹ Na vydané súvisiace dokumenty nadväzujú koncepcie rozvoja informačných technológií verejnej správy, ktoré spracúva orgán riadenia za celý rezort, t.j. aj za svoje podriadené organizácie.

Koncepcia priniesla nový pohľad na reformu fungovania štátu pomocou IKT so zámerom zefektívniť výkon verejnej správy, zvýšiť konkurencieschopnosť podnikateľského prostredia, znížiť administratívnu záťaž, posilnenie schopnosti štátu podporovať inovácie a pokrok, posilniť otvorenosť verejnej správy, zvýšiť spokojnosť verejnosti s fungovaním štátu a efektívne využívať zdroje potrebné na výkon funkcií verejnej správy.

Prijaté ciele a princípy NKIVS sú zohľadňované pri spracovaní koncepcií rozvoja informačných technológií verejnej správy, štúdií uskutočniteľnosti rozvojových projektov, ako aj v rámci posudzovania efektívnosti medzirezortného programu OEK Informačné technológie financovaného zo štátneho rozpočtu.

Predpokladá sa, že cieľové hodnoty 40-tich ukazovateľov NKIVS budú plnené takto:

Cieľová hodnota ukazovateľa	k 31.12.2020	k 31.12.2023
bude splnená	19	35
bude čiastočne splnená	3	0
nebude splnená	18	5
Spolu	40	40

Pôvodné cieľové hodnoty ukazovateľov NKIVS majú byť dosiahnuté 31.12.2020, avšak projekty OPII budú skončené až 31.12.2023, v čom je značný nesúlad. K 31.12.2023 sa dá predpokladať, že cieľové hodnoty ukazovateľov NKIVS nebudú dosiahnuté pri piatich ukazovateľoch.

Zo šiestich cieľových ukazovateľov NKIVS vychádza menej pozitívne plnenie štyroch cieľov, a to:

- posun k službám zameraným na nárast konkurencieschopnosti, tabuľky 4 a 5, kde sú 3 hodnoty v červenej zóne, najmä z dôvodu RIA, čo je podrobnejšie popísané v kapitole 2.2,
- priblíženie verejnej správy k maximálnemu využívaniu údajov, tabuľka 6, týkajúce sa API, kde sú 2 hodnoty v červenej zóne, podrobnejší komentár je v kapitole 2.3,
- umožnenie modernizácie a racionalizácie verejnej správy informačnými technológiami, neustále zlepšovanie služieb pri využívaní moderných technológií, najmä ukazovatele pre lepšie využívanie dát, tabuľky 7 a 8, kde sú hodnoty 6. ukazovateľov v červenej zóne, podrobnejšie v kapitole 2.4,
- optimalizácia využitia informačných technológií vo verejnej správe vďaka platforme zdieľaných služieb, tab. 9 a 10, kde sú 4 hodnoty v červenej zóne, podrobnejšie zhodnotené v kapitole 2.5.

²⁹ <http://www.informatizacia.sk/strategicky-dokument/16604s>

Najmenej pozitívne sú hodnoty ukazovateľov pre oblasť manažmentu údajov a oblasť vládneho cloudu, ktorých cieľové hodnoty splnené nebudú.

Pre oblasť manažmentu údajov možno konštatovať, že cieľové hodnoty ukazovateľov budú dosiahnuté v neskoršom časovom horizonte, nakoľko boli dobre naštartované aktivity oddelenia dátovej kancelárie a oddelenia behaviorálnych inovácií a tiež boli iniciované projekty OPII, ktorých výstupy prispievajú k lepšiemu využívaniu údajov.

Pre oblasť vládneho cloudu bude potrebné v aktualizovanej NKIVS podporiť realizáciu ustanovenia § 10a zákona č. 305/2013 Z.z. o eGovernmente a ciele nasmerovať najmä na:

- zriadenie kancelárie vládneho cloudu,
- realizáciu nákupu služieb vládneho cloudu prostredníctvom dynamického nákupného systému,
- zavedenie provisioningu, monitoringu a účtovania spotreby vládnych cloudových služieb,
- realizáciu projektu OPII na vybudovanie analytického nástroja na posudzovanie vhodnosti migrácie do vládneho cloudu.

V aktualizovanej NKIVS bude potrebné lepšie nastaviť ukazovatele plnenia, najmä využiť ukazovatele Revízie výdavkov na informatizáciu, OECD eGovernment, EUROSTAT, eGovernment Benchmark Európskej komisie, DESI a monitorovania ukazovateľov operačných programov. Bolo by vhodné upustiť od zavádzania ďalších ukazovateľov, ktorých každoročný odpočet je veľmi pracný, predstavuje administratívnu záťaž pre veľkého počtu zamestnancov OVM, pričom vypovedacia hodnota výsledkov má často minimálnu pridanú hodnotu.

V októbri 2019 vydalo združenie Slovensko.Digital Správu o stave slovenského eGovernmentu, ktorú vypracovalo na základe zmluvy s Ministerstvom vnútra SR z Operačného programu Efektívna verejná správa, kód projektu ITMS 2014+ 314011M065. Správa veľmi kriticky hodnotí stav eGovernmentu na Slovensku, pričom bude vhodné využiť tento dokument ako analýzu súčasného stavu pri spracovaní aktualizovanej NKIVS. Podľa názoru Slovensko.Digital strategické smerovanie informatizácie verejnej správy, vyjadrené najmä v NKIVS, je vhodné aktualizovať. Kriticky poukazuje, že ciele, princípy a prístupy sú dobré, niektoré však nie sú realizované.

V nadväznosti na zákon č. 95/2019 Z.z. o IT vo verejnej správe má byť NKIVS v roku 2021 aktualizovaná. Východiskovými dokumentmi sú v prvom rade stratégie a politiky Európskej komisie, a najmä strategický dokument Utváranie digitálnej budúcnosti Európy. Na základe priorít a iniciatív stanovených v predmetnom dokumente je možné konštatovať, že nová digitálna agenda EÚ bude obsahovať menej legislatívnych aktov, bude menej „technokratická“ a viacej sa zameria na to, aby digitálna transformácia v EÚ bola procesom, ktorý bude Európa aktívne formovať v súlade svojimi demokratickými hodnotami a na zabezpečenie synergií digitálnej transformácie s ostatnými prioritnými oblasťami politik EÚ.

Aktualizovaná NKIVS bude nadväzovať na národné politiky a stratégie SR, napríklad Vízia a stratégia rozvoja SR 2030, Stratégia digitálnej transformácie Slovenska do roku 2030, Priority Národnej stratégie regionálneho a územného rozvoja, Priority SR pre politiku súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027.

NKIVS bude vychádzať z dostupných analýz, najmä informácií o plnení NKIVS, zo Správy o stave slovenského eGovernmentu, z analýz spracúvaných pre EK ako aj medzinárodných meraní.

Štáty EÚ v súvislosti s pandémiou COVID-19 pocítili kľúčový význam informatizácie, ktorá podporila nástroje na efektívnu prácu zamestnancov formou home office, videokonferencií a tým obmedzenie služobných ciest, homeschooling a posielanie elektronickej pošty s využitím elektronických schránok. Informatizácia umožňuje v každodennom živote tok údajov a informácií, komunikáciu, obchod a spoluprácu ľudí bez ohľadu na to, kde sa nachádzajú.

V oblasti informatizácie verejnej správy je dôležité pozitívne pôsobenie účastníkov na všetkých úrovniach verejnej správy a v neposlednom rade aj účasť subjektov súkromného sektora na procese zvyšovania kvality informatizácie verejnej správy. V poslednom období došlo k prehĺbeniu vzájomnej spolupráce subjektov, kvalitným nastavením procesov a agilnou koordináciou v rámci pracovných skupín a Rady vlády SR pre digitalizáciu verejnej správy a jednotný digitálny trh.